Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ. БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 4 (17127) | 1986 оной январиин 5, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

КПСС-эй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани боложо, КПСС-эй Программын шэнэ найруулгын проектые, Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съездын үзэмжэдэ табигдаха бусад документнүүдые бүгэдэ арадай зүбшэн хэлсэлгын ямараар ябажа байhан тухай асуудалые хаража үзэбэ. Заседани дээрэ тэмдэглэгдэhэнэй ёhоор, ниитэ арадай ба ниитэ партиин зүбшэн хэлсэлгэ үргэн ехэ демократическа үндэhэ hуури дээрэ, бүтэмжэтэй hайн оршон байдалда залан сэхээр үнгэржэ байна. Партиин съездын үзэмжэдэ табигдаха документнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ олон миллион хүдэлмэришэд, колхозонигууд, интеллигенциин түлөөлэгшэд, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд хабаадана. Ороhон дурадхалнууд болон ажаглалтанууд наринаар согсологдоно, шэнжэлэгдэнэ. Съездын урда тээхи документнүүдые зүбшэн хэлсэлгын үедэ ажахын ба социально-соёлой байгуулалтын тодорхой асуудалнуудаар ажалшадай зүгhөө оруулагдаhан ажаглалтануудтай дашарамдуулан, шухала хэмжээнүүдые дары абахыень Политбюро партийна, совет болон ажахын органуудта, профсоюзай, комсомолой болон ниитын бусад эмхинүүдтэ даалгаба.

КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ Бүхэсоюзна коммунис субботник үнгэргэхэ тухай ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай дурадхалые Политбюро дэмжээ. Ороной олохон предприятинуудай ажалша коллективүүд коммунис субботник үнгэргэхэ эдэбхи үүсхэл гаргаа hэн. Субботнигые үнгэргэлгэ совет хүнүүдэй Эхэ орондоо дуратай байлгын ёhотойл мэдэрэл, съездын урда тээ абтаhан уялгануудые, 1986 оной Экономическа ба социальна хүгжэлтын түсэбые дүүргэлгэдэ, үлүүлэн дүүргэлгэдэ шухала хубита болохо юм гээд этигэн найдажа байhанаа мэдүүлбэ.

СССР-эй Хүнгэн промышленностиин министерствын мэдэлэй оёдолой, гуталай, арhанай ба трикотажна промышленностиин үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ, предприятинуудта кадрнуудые батадхан тогтонижуулха талаар правительствын хараалhан хэмжээнүүд hайшаагдаа. Эдэ предприятинуудые оньhон техникээр зэбсэгжүүлгэ түргэдхэхые, түрүү технологическа процесс нэбтэрүүлхые, удаан саг соо гаhалгаряагүйгөөр хүдэлhэнэйнь түлөө ниитэ нэгэн урмашуулга тогтоохые, конвейернүүдтэ ажалладаг оёдолой, гуталай, ба трикотажна промышленностиин хүдэлмэришэдэй салин хүлhэ дээшэлүүлхые дурадхагдаhан байна. Гол болон хамhабариин цехүүдэй зарим шатын хүдэлмэрилэгшэдтэ hуниин сагта ажаллаhанайнь түлөө нэмэлтэ түлбэри тогтоохо, мүн промышленностиин дурсагдаhан hалбаринуудта ажалай эмхидхэлые нарижуулан hайжаруулха талаар бусад хэдэн хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ гэhэн шиидхэбэри абтаба.

Нүхэр М. С. Горбачевой хани ёhоной албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерэhэн ТПК-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КНДР-эй Захиргаанай Соведэй Премьер Кан Сен Сантай уулзалгын, нүхэр Н. И. Рыжковой Кан Сен Сантай хэhэн хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые Политбюро hайшаагаа. Hанамжануудаа хэлсэлгэ совет-корейн хани харилсаае саашадань бэхижүүлхые, мүн Алас-Дурна зүгтэ, Ази-Номгон далайн оршондо эб найрамдал болон аюулгүй байдал хангалгын ашa туhада тэдэнэй хоорондохи холбоо барисаае гүнзэгырүүлэн хүгжөөхые партинууд болон оронуудай хүсэжэ байhыень элирхэйлэн харуулаа гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Хөөрэлдөөнүүдэй үедэ гар табигдаhан хэлсээнүүд СССР-эй болон КНДР-эй хоорондохи экономическа, эрдэм-техникын харилсаае үргэдхэлгэдэ нүлөөлхэ байна.

Парти, правительствын урда тээнь абаhан зарим тогтоолнуудай ямараар бэелүүлэгдэжэ байhан тухай, мүн Советскэ Союзай дотоодын ажабайдалай ба гадаадын политикын бусад зарим асуудалнууд КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

КПСС-эй XXVII съездые угтуулан

ЭГЭЭЛ ҮНДЭР

Гусиноозёрскын ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй барилгын гол объектнүүдэй нэгые — 300 метр үндэр утаанай соргые хабсарган бодхоолгодо зорюулагдаhан митинг ГРЭС-эй управлениидэ болобо.

Энэ ехэ хүдэлмэриин хэмжээе тодорхойлхо гэбэл, иимэ тоонуудые баримталалтай: 3330 кубометр бетон табигдаа, 325 тонно арматура хабсаргагдаа, 1 150 тулга зоогдоо.

Энэмнай хадаа республика доторхи эгээл үндэр хоолой мүн гээд нэрлэлтэй. Энэ хүдэлмэридэ Евгений Суворовой бригада онсолон шалгарна.

С. АЮШЕЕВ.

ГАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ҮРЭ ДҮН

КПСС-эй XXVII съездые нэрэтэй солотойгоор угтаха гэжэ шиидэhэн Сэлэнгын модоной баазын коллектив социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн ажаллана. Предприяти дотор дэлгэрhэн мүрысөөндэ 1-дэхи участогай хүдэлмэришэд эрхимлэнэ. Тиигэжэ энэ түрүү коллектив предприятиин дамжуулгын Улаан тугаар нэгэнтэ бэшэ шагнагдаhан байха юм. Тус участогай Н. В. Невзгодов, А. Л. Муравьев, В. М. Кислицын, Г. Н. Сарин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадын коллективүүд хамтын подрядай гурим үйлэдбэридөө нэбтэрүүлээд, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, бүхыдөө табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргээ hэн.

Н. ОРЛОВ.

ШАГНАЛ

Республикын партийна, совет ба ажахын органуудта үни удаан саг соо ашa үрэтэйгөөр хүдэлhэнэйнь түлөө, түрэhөөр 50 наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, арадай депутадуудай Улаан-Үдын Октябрьска районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Колесников Виктор Георгиевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

* * *

Республикын ниитэ-политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаhанайнь түлөө «Известия» газетын корреспондент нүхэр Клева Анатолий Георгиевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

БАТА НАЙДАМТАЙГААР

Улаан-Үдын гадар трикотаж хубсаhанай фабрикын коллективтэ КПСС-эй XXVII съездые угтуулан дэлгэрhэн мүрысөөнэй дүнгүүд арбан хоног бүридөө гаргагдажа байдаг юм. Hүүлэй арбан хоногой дүнгүүдээр нэхэлгын цехэй А. П. Кадочниковай бригада түрүү hуури эзэлээ. Эдэнэр партиин съездые угтуулан, hара бүридөө ажалай бүтээсые 1 процентээр дээшэлүүлхэ, тиигэжэ энэ талаар дүнгүүдээ 115 процентдэ хүргэхэ гэhэн үүсхэл гаргаhан юм. Энэ уялгаяа бригадынхид болзорhоо холо урид дүүргэжэ амжаа.

Эсхэлгын цехэй Е. Е. Павловай бригада 2-дохи, оёдолой цехэй О. К. Ананьевагай бригада 3-дахи hууринуудые эзэлээ. Цехүүдэй дундаhаа эсхэлгын цех түрүү hуурида гараа.

Фабрикын хүдэлмэрилэгшэд шэнэ табан жэлдэ ажалай ехэ бэлэгүүдтэй ерээ: эсхэлгын цех декабриин 16-да, арадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргадаг болон шэрдэлгын отделенинүүд, нэхэлгын цех 1935 оной декабриин 19-дэ түсэб, уялгануудые түгэсхэhэн тухайгаа элидхээ hэн.

Оёдолой цехэй Л. А. Капустинагай, В. Д. Раднаевагай, Т. А. Абрамовагай бригаданууд илангаяа hайн амжалтануудые туйлажа, 1986 ониие бата найдамтайгаар эхилбэ.

Н. КУЗНЕЦОВА.

Манай фотокорреспондент С. Балдуевай буулгаhан энэ зураг дээрэ Хоринин районой «Георгиевский» совхозой 3-дахи фермын hаалишан Мария Батуевна Шираповае харанат. Оролдосотой бэрхэ энэ нүхэрнай үнеэн бүриhөө 3200 килограмм hү нёдондо hаагаа юм. Мүнөө түрэл партиингаа XXVII съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр үндэр үрэ дүн туйлаха уялга абаад, эршэмтэйгээр хүдэлжэ байна.

САҺА ТОГТООНО

Ямаршье жэлдэ Барай дабаанай урда хормойн тала дайдада саhан ехэ байдаг юм. Мүноошье үбэлдөө илангаяа үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь, декабрь hарада эндэ саhан ехэ оронхой.

Энээниие захашье хиидүүлэн, алдангүйгөөр тогтоожо абабал, ерэхэ хабартаа-зундаа тарялан, сабшаланда горитойхон шииг нойто үгэхэ, ургасадашье ехэхэн туhа нэмэри болохо гэжэ эндэхид hайн мэдэнэ. Тиимэhээ «Путь Ленина» колхозой механизаторнууд район соогоо эгээн түрүүлэн, тарялан, сабшалан дээрээ саhа тогтоохо хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа эхилээ.

Үсөөхэн үдэр соо дүршэлтэй тракториснууд В. С. Гороховский, К. Ю. Бурдуковский гэгшэд 700 гектар тариянай болон сабшалангай газар дээрэ саhа тогтоохо зуруудые гаргаба. Илангаяа hалхинай ехээр үлеэдэг, хүр саhанай ехэ тоггодоггүй газарта утааша, хүндэлөөшэнь зуруудуудые гаргаhан, саhыень хиидэхэгүйгөөр нягтаруулан дараhан байна.

Энэ хүдэлмэри мүнөө үшөөл үргэлжэлүүлэгдэhээр.

В. ШИРДАРМАЕВ.
Мухар Шэбэрэй район.

ҮЛЭГДЭЛНҮҮДЫЕ СҮМ ХЭРЭГЛЭХЭ

Эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаха асуудалда партимнай угаа ехэ анхарал хандуулна. Тус асуудалаар КПСС-эй ЦК-да зүблөөн боложо, саашадаа бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тодорхойлогдоо hэн. Иимэ шэглэлтэй хүдэлмэри Онохойн модоной комбинадта ябуулагдажа байдаг юм.

Шанар муутай модые, мүн үйлэдбэриин үедэ гарадаг үлэгдэлнүүдые сүм болбосоруулжа, продукци абаха цех эндэ баригдаа hэн. Үшөө арбадахи табан жэлhээ эхилжэ, түүхэй эдые үлэгдэлгүйгөөр шахуу хэрэглэхэ, ажалай нөөсэнүүдые алмаха, материалнуудые гамтайгаар гаргашалха хэмжээнүүд абтажа эхилhэн байна. Модоной зомгооhоор хабтагай (плита) хэдэг цехэй түхеэрэлгэнүүд шэнэдхэн заhабарилагдаhан, шэнэ оньhон тодхогдоhон юм. Тиигэжэ энэ цехэй хүсэн хоёр дахинаар ехэдхэгдээ. Хэрбээ hая болотор жэл соо 35 мянган кубометр плита гаргадаг hаа, мүнөө 70 мянган кубометртэ хүргэгдөө бшуу.

Мүнөө модо отолдог газар улам холо боложо байна. Комбинадай складуудта асарагдадаг модоной хэмжээн бага болонги, Ушар тиимэhээ эндэ модо тэбхэрлэн (брус) хюрөөдэхэ цех ашаглалгада оруулагдаа hэн. Гурбан жэл шахуу сагай хугасаада энэ цех 14 мянга гаран кубометр эрхим шанартай хюрөөдэмэл материал, 8 мянга гаран кубометр плита хэхэ технологическа зомгооhо гаргаа бшуу. Гадна модо болбосоруулгада гарадаг үлэгдэлнүүдээр айлнуудай ажаhуудаг гэрнүүдые дулаасуулдаг котелнуудай уhа бусалгана.

Эдээхэн хэдэн шэнэ арга нэбтэрүүлhэнэй ашаар нэгэ кубометр модонhоо товарна продукци абалга 7,4 процентээр ехэ болоhон байна бшуу. Ондоогоор жэшээлэн харуулбал, түүхэй эд хэрэглэлгын коэффициент 94 процентдэ хүргэгдөө. Харин 1980 ондо энээнэй хэмжээн 90 процент болодог hэн. Мүнөө модоной элдэб үлэгдэлнүүдые (хибэдэhэн хүрэтэр) галдадаг ушарта эсэс табигдаа.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй туршада леспромхозуудай досоо складуудhаа ута зандань асарагдаhан модые хэм хэмжүүрээрнь хюрөөдэн тайрахэ хүдэлмэриин бүтээсэ улам дээшэлээ. Эндэ хүдэлдэг бригаданууд томодхогдоо. Эндэ иимэ гурбан бригада эмхидхэгдэжэ, ажалайнь бүтээсэ нилээд дээшэлээ бшуу.

Гадна предприятиин 200 гаран түхеэрэлгэ hэлгэгдээ hэн. Уралан нарижуулагшадай олон дурадхалнууд мүн лэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэhэн байха юм. Тэдэнэй экономическа ашаг үрэнь 400 мянга гаран түхэригтэ хүргэгдэбэ.

Арбан хоёрдохи табан жэлэй туршада үйлэдбэриин ашаг үрые бүри hайжаруулха зорилгоор олон янзын хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхээр хараална. Түбхын түрүүндэ барилгын хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилдэг цех шэнэдхэгдэхэ юм. Хүдөө нютагуудай эрхэ байдалда тааралма шэнэ түхэлэй гэрэй хэрэгсэлнүүд гаргагдадаг болохо. Тус цехэй хүсэн табан жэлэй туршада 1,5 дахин ехэдхэгдэхэ, зомгооhоор хэгдэhэн плита гаргалга 90 мянган кубометртэ хүргэгдэхэ байна.

Иимэ хубилалтатайгаар, иимэ хараатайгаар предприятиин хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлые эхилбэ ха юм.

Ц. ЦЫБАНОВ,
Загарайн район.

ГУРИМТАЙ НАРИН БАЙХАДААЛ...

Ажалша бүхэриг, нарин нягта зоной хүдэлдэг газарта бүхы юумэнь нэгэл ондоохон байдаг лэ даа. Үрэ дүнгүүдыень харaагүйшье hаа, эндэ түрүү коллектив хүдэлдэг байна гэжэ Мостовско фермын малай байрын газаагуурхиие хараад абаhаар тухайлхаш.

Бүри холохон ябахада, улаан булангайнь оройдо туг намилзажа, «Түрэл партиингаа XXVII съездые ажалай ехэ амжалтануудаар угтая!» гэhэн гоё уряа лозунг толорон, хүнэй анхарал хандуулаадхина. Малайнь байрын газаагуурхи хуу яб-байса сэбэрлэгдэнхэй, hандарhан, hанжаhан нэгэшье хуhамаг хорёо, үүдэ үрхэ гэжэ эндэ харагдахагүй. Байра сооньшье ороходо дулаахан, яhала хуурай, hаруул гэрэлтэй. Тарган томо үнеэд хобтонуудсооhоо үбhэ тэжээл эдижэ, хүндөөр уухилалдана. Тэдэнэй доро hаяхан дэбдигдэhэн хюрөөгэй бамбагархан хуурай сагаан хибэдэhэн харагдана. Hаалишад үглөөгүүр бүри үнеэдэйнгээ уhэ ноохыень сэбэрлэдэг, аршадаг юм. Энэнь малые эдеэлүүлгэ харууhалгын нэгэ тон шухала юумэнь гэжэ тоологдодог.

Саашаа hү тушаажа абадаг таhалга руу ороходо, бүришье арюун сэбэр. Hү юулдэг дүн сагаахан амhартанууд хуу жэрытэр табяатай hабхаргагдажа, шүүрнүүдынь хатаагдажа байна. Үнеэдые hаадаг түхеэрэлгэнүүд баhал жэрытэр үлгөөтэй. Юрэдөөл, бүхы юумэнь гуримтай зохид.

— Өөhэдынгөө үдэр бүри хүдэлдэг газарые сэбэр, нарин нягта байлгаагүйдэмнай аргагүй. Өөhэдтэмнай hайн ха юм. Ноохой нобшо соо, шабар шабха соймэжо ябаха дуратай хэн байхаб. Анхан нэгэл иимэ гурим тогтооhон хойноо тэрэнээ алдангүй сахихые оролдоносбди. Иимэ юумэ хэгты гэжэ hаалишад, малшадта ходо хэлэжэшье байдаг бэшэб. Тэдэ уялгаяа hайн мэдэнэ, hэшхэлээрээ хүдэлнэ ха юм,— гэжэ тус фермые даагша Т. Н. Горновская хэлээ бэлэй.

Ажалай журам, хүдэлмэриин гуримые наринаар сахиха, нэгэн hанал хүсэлтэй, эбтэй эетэй коллектив бии болгохо тушаа фермые даагша өөрөө ехэхэн юумэ хэдэг гэхэдэ алдуу болохогүй.

— Тамара Николаевна нэгэтэшье хүниие элдэб үгөөр хараажа, хашхаржа байдаггүй. Даамгай зохидсор, зүрхэ сэдьхэлдэш оротор хэлэдэг, ойлгуулдаг хүн. Баhа бидэнэйнгээ ажабайдалда hанаагаа табижа, үбшэлөө гү, али ондоо шухала хэрэгэй гараа hаань, орондошни үнеэдыеш заатагүй hааха, эдеэлүүлхэ. Гэртээ үбhэ, түлеэгээр дуталдажа, байнагүй гүт гэжэ ходо анхардаг,— гэжэ түрүү hаалишан Антонина Васильевна хэлэнэ.

Эндэ үшөө нэгэ иимэ баримтада анхарал хандуулхаар. Фермын зургаан hаалишадай табаниинь 6—7 жэлhээ дээшэ эгээл эндэ хүдэлжэ байhан, дүй дүршэл ехэтэй хүнүүд юм. Тиимэhээ бэе бэеэ hайн мэдэхэ болоhон. Үгэеэ ойлголсодог зон гээшэ.

— Хори гушаншье жэлдэ суггаа хүдэлөөд, бэе бэеэ ойлгодоггүй, эбтэйгээр, нэгэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлжэ шададаггүй зоншье бии ха юм. Манай эгээл үнинэй hаалишад Наталья Давыдовна Пермякова, Антонида Степановна Шелкунова гэгшэд бидэниие нэгэдхэхэ, хоорондохи эб эмхиемнай олжо тааруулха талаар баhал ехэхэн оролдолго гаргадаг гээшэ,— гэжэ нүгөөдэ hаалишан Людмила Вязьмина.

— Бидэ хамтынгаа амжалтаар булта омогорхожо, хүбиингаа баярые хубаалдан, хэн нэгэндэ хүшэр хүндэ үеын тохёолдоходо дэмжэжэ, туhалжа байдагбди. Мүн баhа мэдэхэ, шадаха юумэеэ бэе бэедээ ходо хэлэдэг, дүй дүршэлөө хубаалдадаг гуримтайбди,— гэжэ Любовь Пермякова нэмэнэ.

Нээрээшье, энэ фермынхидэй ажалайнь амжалта эгээл тэдэ дээрэ дурсагдаhан баримтануудhаа эхитэй гэхэдэ болоно. Hүүлэй хэдэн жэлдэ удаагаар Мостовско hүүлиин фермэ «Прибайкальский» совхоздоо, бүхы район соогоошье мүрысөөндэ ходо түрүүлжэ ябана. Жэшээлхэдэ, бүри урзанда эндэхид үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 3000 килограмм hү hааhан юм. Үнгэрhэн жэлдэ фермэ үнеэн бүриhөө 3 045 гаран килограмм hүн абтанхай. Түрүү hаалишад А. Г. Васильева, Н. Д. Пермякова гэгшэд энэ үе соо үнеэн бүриhөө 3 203, 3 220 килограмм hү hаагаа. Нүхэдэйнгөө дунда эгээл бага hү hааhан Г. П. Сизыхшье үнеэн бүриhөө 2 940 килограмм hү абанхай. Энээн дээрэhээнь харахада, hаалишадайнь үрэ дүнгүүд хоорондоо тиимэ ехэ илгаагүй байна бшуу. Тэрэшэлэн үнгэрhэн декабрь hарадашье үнеэн бүриhөө 180 килограммhаа доошо hү hааhан хүн эндэ үгы.

«Булта — нэгэнэй, нэгэн — бултанай түлөө» оролдожо, бэе бэеэ дэмжэжэ хүдэлхэдөөл хамтаараа амжалта туйлана бшуу. Нэгэниинь холо уридлаад, нүгөөдэнь холо гээгдэшоод ябаха ушар эндэ үгы.

Тээмэндэ энэ коллектив үшөө нэгэ ехэ дабаа гаталаа. Үнгэрhэн жэлэй ноябриин 1-дэ фермын табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргээд байhан.

Hаяхан эндэ үнгэрhэн жэлэй декабрь hарын hүүлшын арбан хоногой дүн гаргалгын заншалта суглаан болоо. Арадай депутадуудай Прибайкалиин районно Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Ф. И. Савельев социалис мүрысөөндэ район соогоо илалта туйлаhан энэ коллективтэ дамжуулгын Улаан туг барюулха зуураа, иигэжэ хэлээ:

— Үбэлжэлгын эхинhээ хойшо танай фермэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Үнгэрhэн декабриин hүүлшын 10 хоногто үнеэн бүриhөө 56 килограмм hү hаажа, даабаряа 106 процент дүүргэбэт. Гэбэшье, энээгээр hанаагаа амарха үндэhэн үгы. Бүхы арга боломжоёо бүри hайнаар элсүүлэн хэрэглэжэ январь, февральда үнеэдэйнгээ hү шэмые улам дээшэлүүлхэ байhандатнай этигэнэбди.

Фермые даагша Т. Н. Горновская нүхэдэйнгөө үмэнэhөө үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглээ.

— Түрэл партиингаа үндэhэн шухала документнүүдые зүбшэн хэлсэжэ, КПСС-эй XXVII съездые угтахаяа байхадаа, бидэ өөhэдынлөө арга боломжонуудые үшөө дахин хаража үзөөд, малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ шэнэ хүсэтэйгөөр оролсохо гэжэ шиидэбди. Тиигээд үбэлжэлгын үедэ үнеэн бүриhөө 1780 килограммhаа бага бэшэ hү hааха, бүхы тушааhан hүнэйнгөө 85 процентhээ бага бэшыень нэгэдэхи сортдо хүргэхэ гэhэн шэнэ уялга абаабди. Тэрэнээ заатагүй дүүргэхэбди.

Хэлэhэн үгэеэ хэзээдэшье хии талаар табидаггүй гэжэ мэдээжэ болоhон эндэхи малшад мүнөөшье тэрээндээ нэрэтэй түрэтэйгөөр хүрэхэ гэжэ лаб этигэгдэнэ, хүрэжэшье байна.

М. НАМЖИЛОВ,
Прибайкалиин район.

[Д]ЕПУТАТУУДАЙ ҮРГЭ ЕХЭ

...анай районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Роза Бубеевна Будаевагай гэр тээшэ зурые гансал дүтэ байдаг хүршэнэрынь мэдэдэг бэшэ. ...им ажалаараа бүхы район соогоо суурханхай: арба... он арбан нэгэдэхи табан жэлнүүдэй туршада жэл бү... кэ хонин бүриhөө 100-hаа дээшэ хурьгадые түлжүүл... о хайшалха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэhэн байна. ...еевна—арадай депутадуудай Баргажанай районно Со... путадай уялгые хэлбэришэгүйгөөр, үнэн сэхээр дүүр... ладаа хүн зоной дунда хүндэтэй юм. Тэрэ бүхы ажал ...аа бусадта эрхим үльгэр жэшээ харуулжа ябана. Де... Будаева ажахынгаа ажал хэрэгүүд, район соохи хар... байдал, hуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй бол... мэтын hунгагшадта шухала удха шакартай асуудал... шиидхэлгэдэ өөрөө сэхэ хабаатайб гэжэ тоолодог. ...удаева шэнги хүнүүд оорынгоо амжалтые коллекти... алта гэжэ тоолодог. Тэдэнэр түрэл колхоз, завод, ...ка, бүхы ороной хэрэгэй түлөө бусадhаа үлүү харюу... журам заршам наринаар сахидаг, түрүүшын ээлжээн... эй ашa туhые харадаа абадаг, үндэр мэдэрэлтэй хү... шэ.

...но Соведүүдэй, мүн нютагай Соведүүдэй депута... лша коллективүүдэй дунда социалис мүрысөө үргэ... гэрүүлхын, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын, хү... н шанар hайжаруулхын түлөө эмхидхэлэй ехэ хүдэл... улдаг. Бүхы депутадууд оорынгоо хүдэлмэриие нюта... үүдэй зүгhөө ябуулдаг гээд мэдэнэбди. Hүүлэй үедэ ...олоной эдэбхи үүсхэл дэгжээн бадаруулха, ажахын, ...айдалай болон хүн зониие хангалгын бүхы асуудал... үбөөр шиидхэхэ хэрэгтэ нилээд анхаралаа хандуулдаг ...игэжэ депутадуудай ажал ябуулгань эдэбхижээ, ха... нь дээшэлээ.

...дүүдэй хүдэлмэридэ хабаадалсахадаа, депутадууд гү... н, ажахын ба социально-соёлой байгуулалтын асуудал... шиидхэнэ. Соведүүдэй абаhан шиидхэбэринүүдые бо... рэнь бэелүүлгэ эмхидхэнэ, гүрэнэй зургаануудай, пред... удай, эмхи зургаанууд болон организацинуудай хү... н хойноhоо хиналта бэелүүлдэг...» гээд манай Үндэ... и соо бэшээтэй.

...оошье, арадай депутадууд Үндэhэн Хуулиар ол... эрхэнүүдээ хэрэглэн, нютаг нютагайнгаа экономиче... циальна хүгжэлтын түсэбүүдые дүүргэхын, арад зоной ...байдал hайжаруулхын түлөө үсэд нэтэрүү оролдолго ...Олонхи ушарта ажалай ехэ амжалтанууд, үнэтэ үүс... арадай депутадуудай ажал хэрэгтэй холбоотой байдаг. ...арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые бүхы дээрэнь ...айгаар дүүргээд, түрэл партиингаа XXVII съездые ...элэгүүдээр угтахын түлөө тэмсэгшэдэй түрүү зэргэдэ

...районой Госкомсельхозтехникын нэгэдэлэй хүдэл... поселково Соведэй депутат Татьяна Георгиевна Ива... л тиимэ депутадуудай тоодо оролсоно. Тэрэ депута... остые хүтэлбэрилдэг юм. Татьяна Георгиевна өөрөө ...ажаллажа, бусадта үльгэр жэшээ харуулхаhаа гадна ...алладаг нүхэдтөө, нэн түрүүн залуушуулда, гурим, жу... үдэлмэриин шанар hайжаруулха талаар шанга эрилтэ... абидаг. Тиихэтэй хамта КПСС-эй XXVII съездые угтуу... дэ арадай зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаhан КПСС-эй ...мын шэнэ найруулгын, партиин Уставта оруулагдахаар ...даhан хубилалтануудай проектнүүд тухай, ороной ...табан жэлэй Экономическа болон социальна хүгжэл... шэглэлнүүдэй проект тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэр...

...н районой Эрхирэгэй совхозой hаалишан, сомоной ...депутадаар оло дахин hунгагдаhан Цыбан-Дари Най... оной хэрэгэй түлөө саг үргэлжэ оролдодог hурган хү... гшэ, эдэбхитэй депутат гээд суурхадаг. Тэрэ hунгуу... округой хүн зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ...ябуулна. Эндэхи хүн зон ниитын хүдэлмэридэ хэр зэр... анаб, хэн ажал хэнгүй, архидажа ябанаб, ямар айлай... тэжээлээр, түлеэ залhаар дуталданаб гэжэ шалганхай, ...ябадаг. Тиихэдээ тэрэ хүн зондо туhалха, журам ...үй, ажал хэхэ дурагүй, үлүү юумэ абахые эрмэлзэдэг, ...зөөри үбэршэлхые hэдэдэг, олоной хэрэгые «намhаа наранhаа наагуур» гэдэг хүнүүдтэй эрид тэмсэжэ, энэ ...олонниитын хүсые элсүүлдэг байна.

...Үдын городской Соведэй депутадууд — локомотив... шабарилгын заводой токарь А. Э. Будаев, мяха-кон... комбинадай хүдэлмэришэн С. Г. Архипов болон буса... мүн лэ нэрлэмээр. Депутадайнгаа уялгануудые эр... аар дүүргэжэ ябагшад республика соомнай олон даа. ...бликымнай Верховно Соведэй hаяхан боложо үнгэр... и дээрэ 1986 оной республикын Экономическа ба ...а хүгжэлтын гүрэнэй түсэб, 1985 оной түсэбэй дүүр... ...баса тухай, 1986 оной Буряадай АССР-эй Гүрэнэй ...ба 1984 оной Гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай ...үүд зүбшэн хэлсэгдэжэ, тогтоолнууд ба хуулинууд ба... абтаа. Тиихэдээ нилээд олон предприятинууд, эмхи... олхоз, совхозууд түсэбтэ даабаринуудаа үшөөл муу... үргэнэ, нөөсэ арга боломжонууд үшөөл гүйсэдөөр ...дэнэгүй гэжэ заагдаhан байна. Эдэ дутагдалнууд ...Соведүүдэй депутадуудай үшөөл эдэбхи үүсхэл ба... хүдэлдэг байhые гэршэлнэ. Ушар тиимэhээ «Ара... утадуудай Соведүүдэй хүдэлмэриие саашадань ...улха тухай» КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пле... шиидхэбэринүүдые, эрдэм-техникын дэбжэлтые үйлэд... нэбтэрүүлхэ тушаа партиин ЦК-гай заабаринуудые ...дээрэнь бэелүүлхэ, КПСС-эй XXVII съездые ажалай ...ээр угтаха талаар бүри ехэ оролдолго гаргаха зорил... й депутадуудай урда табигдана.

...ай журам наринаар сахиха, ажалай үндэр бүтээсэ ...үйлэдбэриин хүгжэлтэдэ hаад ушаруулдаг баримта... эбсэшэгүйгөөр тэмсэхэ гээшэ арадай депутадуудай ...уялга болоно.

...ниитын малай үбэлжэлгэ түлэг дундаа ябажа ...бүхы тэжээлээ амта шэмэтэй болгожо малда үгэхэ, ...гамтайгаар гаргашалха, тиигэжэ үхэр мал, хони хурь... рээда оруулангүйгөөр ондо оруулха, үйлэдбэрилhэн ...иин шанарые ходо шалгажа байха, журам заршам ...м хаа хаанагүй hайжаруулха эрилтэ мүнөө табигдаад ...эшэ. Иимэ харюусалгатай хаhада нютагай Соведүүдэй ...үүд ехэ үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Нютагай Сове... ...н бүхы депутадууд арад зоной дундаhаа булаг шэн... рьялан байдаг эдэбхи үүсхэлые саг дарьдань дэмжэ... налис мүрысөөе эмхидхэлгын, соёлшодто, худалдаа ...ай, медицинын, ажаhуудалай үргэлэмжэ хангалгын ...хабаатай асуудалнуудые эдэбхитэйгээр шиидхэлсэ... ...ой.

...эй хамта, нютагай Соведүүдэй зарим гүйсэдкомууд ...түсэбүүд болон социалис уялгануудай дүүргэлтын ...о шалгалта, хиналта хэдэггүй, дутуу дунданuудые ...ябадалай түлөө харюусалгатай тушаалтадта шанга ...үүдые табидаггүй, депутадуудайнгаа хүсэндэ, эдэбхи ...түшэглэдэггүй байна.

...-эй Программын шэнэ найруулгын проект соо то... иимэ зорилго табигдаhан байна: «ЯМАРШЬЕ ШАТЫН ...ҮДЭЙ АЖАЛ ЯБУУЛГАДА ХҮДЭЛМЭРИИН ИИМЭ ...ҺОНУУД УЛАМ ДҮҮРЭНЭЭР БЭЕЛҮҮЛЭГДЭХЭ ...АСУУДАЛНУУДЫЕ ХАМТААРАА, ХАШАЛТАГҮЙ... ...ЭРЭГ БҮТЭМЖЭТЭЙГЭЭР ЗҮБШЭН ХЭЛСЭХЭ, АЖАЛ ...АА ОЛОНДО МЭДЭЭСЭЖЭ БАЙХА, ШҮҮМЖЭЛЭЛ ...ӨӨРЫГӨӨ ШҮҮМЖЭЛЭЛГЭ ХАНГАХА, ДЕПУТА... ...ХАРЮУСАЛГА ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ, ТЭДЭНЭЙ ТОО... ...ҮДЫЕ САГ ҮРГЭЛЖЭ ЭМХИДХЭХЭ, ҺУНГАГШАДАЙ ...НАЙДАБАРИИЕ ХАРЮУЛААГҮЙШҮҮЛЫЕНЬ БОЛ... ...УРИД УЯЛГАҺАА СҮЛӨӨЛХЭ, ЗАХИРГААНАЙ ...БУСАД ОРГАНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ХИНАН ШАЛ... ...ИИТЭ ОЛОН ЭРХЭТЭДЫЕ ХҮТЭЛБЭРИЛГЭДЭ ЭЛ...».

...иин энэ шухала документын проект соо хараалагда... ...итэнүүд бүхы депутадуудта сэхэ хабаатай. Энээниие ...дээрэнь бэелүүлхын тула нютагай Соведууд эмхид... ...хэ хүдэлмэри ябуулха болоно. Тиимэhээ энэ талаар ...депутадуудай үүргэ ба харюусалга угаа ехэ гэжэ ...тэмдэглэмээр.

КПСС-эй XXVII съездые УГТУУЛАН

ХАРААЛҺАНАА БЭЕЛҮҮЛХЭБДИ

Манай совхозой хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула оролдосо ехэтэйгээр ажаллажа байнхай. Бидэ хамта дээрээ 15 гаран мянган хонитой, 1400 толгой эбэртэ бодо малтай, 170 адуутайбди. Ниитынгээ малые олошоруулха, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ зорилготойгоор нэн түрүүн тэжээлэй найдамтай баазатай болохые оролдонобди. Энэ хэрэгые шиидхэхэ гээшэ манай нютагай эрхэ байдалда тиимэшье хүнгэн хэрэг бэшэ юм. Ушар юуб гэбэл, эндэхи газарнууд элһэндэ ехээр хушагданхай. Газарайнгаа үрэжэл һайжаруулха, тэрэнэйнгээ хүрьһэнэй һалхинда үлеэлгэжэ, муудаха ушарые усадхахын тула тусхай түхеэрэлгэтэй техникэ хэрэглэнэбди. Тиин бүхы таряаланайнгаа 60 процентыень иимэ техникээр элдүүрилнэбди. Һүүлэй үедэ хара таряанай, сенажда, витаминтай ногооной гурил гаргалгада хэрэглэгдэхэ ургамалнуудай ээлдэг талмайе үргэдхөөбди. Мүн түмһэтэ ургамалнууд кукуруза ехээр таригдадаг болонхой.

Таряалан, сабшалан, малай бэлшээри уһалха арга боломжонуудые һайнаар хэрэглэхэ шухала гэжэ тоолонобди. Мүнөө манай ажахыда бии байһан бүлүүр 5 станци хэрэглэн, 600 гаран гектар таряалан, 420 гектар сабшалан, 200 гаран гектар бэлшээри уһалха аргатайбди. Малай тэжээл ехээр абахын тула Ёнхорой нугые зүбөөр ашаглаха хэрэгтэй юм. Эндэ кукуруза, түмһэтэ ургамалнуудые тарихада зохид. Манай механизаторнууд таряалан, сабшалан дээрээ наг шэбхэ ехээр гаргахын тула яһала оролдосотойгоор хүдэлдэг. Үнгэрэгшэ жэлдэ 7640 тонно шэбхэ гаргагдаа юм. Энэ жэлэй ургасада мүн лэ тэды шэнээн органическа үтэгжүүлгэ гаргагдаха зэргэтэй. Үнгэрһэн жэлдэ хура бороотой байжа, манай нютагта муу бэшэ ургаса абтаа. Бидэ үбһэ бэлэдхэхэ түсэбөө 208 процент, сенаж дараха даабарила 222 процент, силос — 136, витаминтай ногооной гурил ноосэлхэ түсэбөө 200 процент дүүргэжэ шадаа һэмди. Тиин ниитын малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ талаар районой ажахынуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илаһанда тоологдожо, манай коллективтэ КПСС-эй Зэдын райкомой, райгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа һэн. Эндэ В. И. Плюснинэй, А. М. Якимовай хүтэлбэрилһэн оньһожоруулагдамал, В. С. Доржиевай, И. Д. Сюсинай комсомол-залуушуулай звенонуудай гэшүүд хубитаяа ехээр оруулаа юм. Гадна тэжээл бэлэдхэлгэдэ хонишодой бригада бүхэн хабаадаа. Буряадай АССР-эй габьяата малшан Д. Б. Самбуевай, О. В. Цыреновэй, В. Ч. Машеевэй, В. Б. Батуевагай даадаг хонишодой коллективүүд 400—500 центнер үбһэ бэлэдхээ юм. Тиихэдээ хадын боори, полинуудай захаар ургаһан ногоо сабшагдажа абтаа һэн. К. Г. Хребтовой удариданһан АВМ-эй агрегадайхид бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлөө. Мүнөө үедэ малай тэжээлые тон гамтайгаар, ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхые малшан бүхэн оролдоно гэхэдэ, алдуу болохогүй. Газаа хүйтэржэ эхилхэтэй хамта ажахыдамнай тэжээл бэлэдхэлгын томодхогдоһон, 2 цех хүдэлгэгдэжэ эхилдэг гуримтай. Үнгэрһэн жэлдэ октябрь һарын эхинһээ тэжээлэй цехүүдые хүдэлгэжэ, шэнгэн тэжээл һаалиин фермэнүүдтэ, мал шахан таргалуулдаг гүүртэнүүдтэ, хонидой отарануудта зөөгдэжэ эхилээ һэн. Тэжээлэй цехүүдтэ найдамтай, дүй дүршэл ехэтэй зон хүдэлхэ ёһотой гээд тоолодогбди. Совхозой партком, дирекци түбэй тэжээлэй цехтэ хүдэлхыень И. В. Жарнаковта дурадхаа юм. Тэрэ эндэ 8-дахи жэлээ хүдэлжэ ябана. Урдань малшан ябаһан тула тэрэ тэжээлэй шанарта онсо анхарал хандуулдаг, бэлэдхэхэ технологиие наринаар сахидаг. Холимол тэжээл, загаһанай тоһо, микро- макроэлементнүүдые ёһотоор тааруулжа шададаг юм. Иннокентий Васильевичтай суглаа залуу хүбүүд Виктор Плюснин, Виктор Труднев гэгшэд оролдосотойгоор хүдэлдэг. Тиигэжэ сүүдхын туршада 35—36 тонно шэнгэн тэжээл бэлэдхэгдэжэ, малда үгтэдэг тэжээлдэ горитойхон нэмэлтэ болоно бшуу. Малай байрын дэргэдэ энэ тэжээл зөөлжэ абаха амһартануудые һайнаар түхеэрхэ, тэдэниие дулаалха хэрэгтэ анхарал ехээр хандуулдагбди. Малда шэнгэн тэжээл бүлеэн зандаа үгтэхэ ушартай ха юм. Тиин малай тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ совхозой дирекци, партком анхаралаа хандуулхые оролдоно.

Гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаһандаа бидэ бултадаа баяртайбди. Һү һаалиимнай фермын хүдэлмэрилэгшэд үшөө июль һарын эхеэр табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн тухайгаа мэдээсээ һэн. Түсэбһөө гадуур 4746 центнер сагаан эдеэ үйлэдбэрилэгдөө. Үнгэрһэн жэлдэ 3000 гаран центнер мяхан худалдагдажа табан жэлэй түсэб дүүргэлгэдэ яһала нэмэри боложо үгэһэн байха юм. Нооһо худалдаха табан жэлэй гүрэнэй түсэб 106 процент дүүргэгдэѳ. 1985 онойшье түсэбүүд үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна. Ажахымнай түрүү хонишод А. А. Марадудинай Д. Б. Самбуевай, О. В. Цыреновэй, Д. О. Абушеевэй Ж. Л. Эрдынеевэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд табан жэлэйнгээ түсэбүүдые холо үлүүлһэн алдартай. Үнгэрһэншье жэлдэ эдэ коллективүүд малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэһэн тула энэ харюусалгата хаһые, амжалтатайгаар үнгэргэхын, эхилһэн жэлдэ малайнгаа ашаг шэмыень улам дээшэлүүлхын түлөө оролдожо ябанад.

Һаалишад А. А. Измайлова, Ж. Ф. Парашютина, Н. Н. Смолякова, Р. Х. Доржиева болон бусад табан жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа үшөө зунай һүүл багта мэдээсээ бэлэй. Дүй дүршэл ехэтэй малшад В. С. Доржиевай хүтэлбэрилдэг һүнэй комплексын, В. Б. Галсановай даадаг һү һаалиин фермын коллективүүд малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын тула Бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсоо юм, мүн республика соогоо үүсхэл гаргаһан манай районой Борьёогой совхозой, Мухар Шэбэрэй районой «Заганский» колхозой малшадай социалис уялгануудтай танилсажа, үбэлэй долоон һарын туршада даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 1200 килограммһаа доошо бэшэ һү һааха уялгануудые абанхай. Һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй хэлэһэн үгэдөө хүрэхынь тулада совхозой дирекциин, парткомой, профсоюзай, комсомолой комитедүүдэй зүгһөө тэдэнэртэ ажаллаха, амарха таарамжатай арга боломжонуудые олгуулхын түлөө бүхы хэмжээнүүд абтана. Үбэлжэлгэ дээрэ хүдэлжэ байһан хүн зоной хэрэглэмжэ хангахын тула худалдаа наймаанай, элүүрые хамгаалгын, соёлой эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд тусхай графигай ёһоор малшадай хүдэлжэ байһан гүүртэ, отарануудаар ябадаг юм. Мүн үбэлжэлгын үедэ малшадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые оролдонобди. Энэ талаар партийна организацимнай агитаторнууд, политинформаторнууд, элидхэлшэд ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Саг болзортонь социалис мүрысөөнэй дүнгүүд согсологдоно, «Сахилгаан», дайшалхы хуудаһанууд гаргагдадаг юм. Илагшадайнь хүндэлэлдэ Алдар солын улаан туг үргэгдэдэг.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада ажалша коллективнай социально-экономическа талаар хүгжэһэн байна. Энэ үедэ олон гэрнүүд баригдажа, шэнэ үйлсэнүүд жэрылдээ. Хүүгэдэй саад, фельдшерскэ пункт ашаглалгада үгтөө. Хэлхээ холбооной узелай таһагай, хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгын пунктын байшангууд баригдана. Мүн дүрбэн хүнэй хүдэлхэ магазин, табан гэр бодхоогдожо байнхай. Ажахын үйлэдбэриие хүгжөөхын тула материальна бааза байгуулха талаар горитой хүдэлмэри хэгдээ. Техникэ заһабарилха депо, хонидой 7 дал баригдаа, малай байранууд һэльбэн шэнэлэгдээ. Бэлшээринүүдые уһатай болгохын тула үрэмдэһэн 12 худаг түхеэрэгдээ юм. Тиин мал ажалаа саашадань хүгжөөхэ арга боломжонууд олгогдоно гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Манай ажахын хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд энэ жэлдэ 3300 центнер мяха, 9600 центнер һү, 430 центнер нооһо үйлэдбэрилхэ зорилготой. Һаалишадай үнеэн бүриһөө совхозоороо 2000 килограммһаа доошо бэшэ һү һааха, хонишодной хайшалагдаха хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооһо абаха социалис уялга абанхай. Урдаа табиһан зорилгоёо болзорһоонь урид бэелүүлхын түлөө бүхы арга боломжонуудаа элсүүлэн хүдэлхэбди.

Н. СТАЙСУПОВ,
Зэдын районой Боосын совхозой директор.

Областной партконференциин делегат

СУСАШАГҮЙ ХҮНҮҮД

Областной партийна 33-дахи конференциин хүдэлмэриин эхилхэ сагынь ойртожо байнхай. Түнхэнэй районой коммунистнуудай зүгһөө тус конференцидэ хабаадалсахаар 15 делегадууд hунгагдаа һэн. Тэдэнэй зарим тайнь уулзажа хөөрэлдэбэбди.

Залуу хонишон Еша Жапович Ангамаев Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо дүрбэдэхи жэлээ хонишоноор ажаллана. Тэрэ жэлһээ жэлдэ хүдэлмэриингөө үрэ дүнгые арьбадхана. Үнгэрһэн жэлдэ Еша Жапович 100 эхэ хонин бүриһөө 113 хурьга түлжүүлһэн, хонин бүриһөө 4,1 килограмм нооһо хайшалһан байха юм.

— Еша Жапович, энэ Шэнэ жэлдэ, 1986 ондо ямар социалис уялга абаабта?

— Коммунис партиингаа XXVII съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула оролдолго гарганабди. Харууһалжа байһан 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абаха, хонин бүриһөө 4,2 килограмм нооһо хайшалха, эхэһээнь һалгаагдаха үезэр хурьган бүхэнэй амидын шэгнүүрые 23 килограммда хүргэхэ гэһэн социалис уялга абанхайбди, — гэжэ Е. Ж. Ангамаев харюусаа һэн.

* * *

Лидия Сыденовна Гармаева хадаа Харбяангуудай совхозой малшан юм. Тэрэ мүнөө тугалшанаар ажаллана. Арбан жэлэй туршада хүдэлжэ ябаһан тула дүй дүршэлөөр баян болонхой ааб даа. Нарай тугалнуудые тушаажа абаад, гээлтэ хоролтодо оруулангүй түлжүүлжэ, томо болгожо, совхозойнгоо һүрэгтэ ниилүүлэн табидаг гээшэ.

— Лидия Сыденовна, ямар аргаар тугалнуудые харууһалхадаа, гээлтэ хоролтодо оруулангүй, тобир томо болгон түлжүүлнэ гээшэбта?

— Нэн түрүүн һаалишадта иигэжэ заадагби. Нялха нарай тугалаа эхэдэнь һайсал долёолгыт гэгшэб. Ууран һүеыгь садатарнь хүхүүлхэ, удаань бүлеэхэн һү угжадаг болохо хэрэгтэй. Арюун сэбэр, дулаан байра соо байлгаха хэрэгтэй. Нарай тэдэ малые эльбэхэ, заримдаа дулаахан хоншоорыень теэлаадшье абахада үлүү бологшогүй. Тугалнуудай боргожохо, улам томожохо бүри зоотехнигэй зохёоһон тэжээлэй рацион заабол баримталагдаха ёһотой. Ондоо ямар тиимэ нюуса юумэн байха һэм. Ажалдаа тон анхаралтайгаар, бүхы зүрхэ сэдьхэлһээ хандаха шухала. Мүнөө би тушаажа абаһан тугалнуудаа гарзада оруулангүй, сүүдхэ бүхэндэ тэдэнэрэйнгээ шэгнүүрые дунда зэргээр (толгой бүриинхиие) 600 граммаар нэмээгдэхэ уялга абанхайб.

Л. С. Гармаева оролдосо ехэтэйгээр ажаллахаһаа гадна, ниитын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдаг коммунист юм. Тэрэ комплексын коллективэй агитатор гээшэ. Энэрхы сэдьхэлтэй хүн юм гэжэ хөөрөөн дээрэнь нэмэе.

* * *

Николай Петрович Пантелеев «Мир» колхозой механизатор юм.

— Николай Петрович, түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые ямар үрэ дүнтэйгөөр угтажа байнат?

— Коллективтэ туйлагдаһан амжалта ганса минии бэшэ ааб даа. Бүхы манай звеногой гэшүүд намһаа дутуугүйгөөр ажалладаг. Звеномнай жэл бүхэндэ түсэбтэ даабарияа 110—118 процент дүүргэдэг ёһо заншалтай.

—Тиигэбэшье, өөр тухайгаа.

— Би газар элдүүрилхэ сезоной нормые 900—1200 гектарта хүргэдэг гээшэлби даа. Жэл бүхэндэ түлишэ-тоһодолгын материалнууд 20—27 процент алмагдана.

Коммунист Н. П. Пантелеев ниитын ажабайдалай үйлэ хэрэгүүдэй хажуу талада байдаггүй. Колхозой Таалын отделениин партийна эхин организациин секретарь арадай депутадуудай Толтын сомоной Соведэй депутат гэһэн харюусалгата даабаритай. отделениин коммунистнуудай, округой һунгагшадай этигэл найдабариiень үнэн сэхээр харюулжа ябадаг солотой.

Делегадуудай эдэ богонихон хөөрөөн тэдэнэй ажалай урагшатай байдагые, коллективэйнгээ, партийна организациин ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ябадагые гэршэлнэ гэжэ батадхамаар.

Ж. ЮБУХАЕВ,
манай корр.

«Мостострой-9» трестын хүүргэ баридаг 52-дохи отрядай хүдэлмэришэд «КПСС-эй XXVII съезддэ —габшагай ажалай 27 вахта» гэһэн уряа доро социалис мүрысөө дэлгэрүүлжэ, БАМ-ай хүүргэнүүдые саг болзортонь, эрхим шанартайгаар ашаглалгада тушааха гэжэ эрмэлзэнэ. Эдэнэр Гоуджекит, Тыя, Холодная, бусад гол горходые хазаарлан, дүн хамта 61

300 МЯНГАНАЙ НЭМЭЛТЭ ХҮДЭЛМЭРИ

хүүргэ ашаглалгада тушааһан байха юм.

Ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэд эндэ олон ааб даа. В. С. Тушканов, И. Н. Арсеньев, С. Н. Смирнов, бусадай хүтэлбэрилдэг бригадануудай коллективүүд халаан бүриингөө даабари 125—130 процент дүүргэжэ, бэшэндээ түрүү ажалай жэшээ харуулна. Жэшээлхэдэ, В. С. Тушкановай бригадын коллектив бүхы ажалаа бригадна подрядай гуримаар хэжэ, оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглана, барилгын материалнуудые ехээр арьбална. Шэнэ онол арга хэрэглэһэнэй ашаар лэ В. С. Тушкановай хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари 4 жэлэй туршада дүүргээ бэлэй. Энэ түрүү коллективэй ажалай онол арга халан абажа, эдэбхи зоригжолтойгоор ажаллаһан бэшэшье олон хүдэлмэришэд һайн үрэ дүн туйлана.

«Булта нэгэнэй, нэгэн бултанай түлөө» гэһэн уряа доро хүдэлһэн хүүргэ баридаг 52-дохи отрядай бэшэшье хүдэлмэришэд хабаяа харуулна. Эдэнэр нёдондо 2 миллион 815 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабарияа ноябриин 25-да дүүргээ. Үшөө 300 мянган түхэригэй барилга түсэбһөө гадуур үнгэрһэн жэлдэ хэбэ.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

ШЭНЭ ЭРИЛТЭНҮҮДЭЙ ЁҺООР ХҮДЭЛХЭ

Буряад ороной ажалшад түрэл партиингаа XXVII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын, 1985 оной болон бүхы XI табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болон социалис уялгануудаа бэелүүлхын түлөө хүсэеэ эршэдүүлэн хүдэлжэ байна. Ашаг үрэ ехэтэйгээр хүдэлхэ, эрхим шанартай продукци үгэхэ, эрдэм-техникын туйлалтануудые, түрүү технологи үргэнөөр хэрэглэжэ, саашадаа ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ, XII табан жэлые ажалай шэнэ эршэ хүсэтэйгөөр угтаха гэжэ ажал хэдэг хүн бүхэн, ажалша коллектив бүхэн оролдоно. Энээндэ районно газетэнүүдэй үүргэ ба харюусалга тон ехэ. КПСС-эй ээлжээтэ съездые угтаха талаар Хориин районой «Шэнэ Үдэ» газетэ хэр зэргээр уялгаяа дүүргэжэ байнаб гээд хаража үзэе.

КПСС-эй XXVII съездые зарлаха тухай мэдээсэлэй абтаһан сагһаа хойшо тус газетэдэ «КПСС-эй XXVII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтая!» гэһэн ниитэ гаршаг доро олон тоото материалнууд толилогдоһон байна. Эндэ түрүүшүүлэй болон түрүү коллективүүдэй абаһан социалис уялганууд, ажалай туйлалтанууд тухай мэдээсэлнүүд, тэжээл бэлэдхэлгэ ба ургаса хуряалга тухай репортажнууд, рейдовэ шалгалтын, нүүдэл редакциин материалнууд, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ тухай түрүүшын хуудаһануудые ээлдэг корреспонденцинүүдые нэрлэмээр. Энэншье ойлгосотой.

Тэжээл бэлэдхэлгын, ургаса хуряалгын үедэ тус газетэдэ ажахынуудай түсэбөө дүүргэлтые сасуулан харуулха зохид арга хэрэглэгдээ гэжэ тэмдэглэхээр.

Гэхэтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор, ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха, эрдэм-техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэриеэ эршэдхэлгые шэнэ гуримаар эрхилдэг болохо, ажалай бүтээсые ба продукциин шанарые эрид дээшэлүүлхэ гэхэ мэтэ асуудалнуудаар һүүлэй үедэ зарим тэды материалнууд үгтэжэ захаһан байна. Жэшээнь, РАПО-гой түрүүлэгшын орлогшо Ю. Зарипов октябрьда толилогдоһон «Түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэлгын ашаг үрые дээшэлүүлхэ» гэһэн статья соогоо районой совхозуудай малай фермэнүүдтэ, комплекснуудта тодхогдоһон түхеэрэлгэнүүд хэр зүбөөр, һайнаар хэрэглэгдэнэб гэжэ шэнжэлэн харуулаа. Илангаяа мал ажалай комплексноор, үргэлжэдөө оньһожоруулагдаагүй байһан дээрэһээ зарим нэгэн түхеэрэлгэнүүдэй тодхогдоходо, ажалай бүтээсэ дээшэлнэгүй, харин продукциин өөрынь үнэ сэн ехэ болоно гэжэ бодото тоо, баримтанууд, дээрэ статья соогоо харуулһан байна. Тэрэшэлэн тэжээл буйлуулха цехүүдтэ тодхогдоһон үнэ сэн ехэтэй түхеэрэлгэнүүд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Үбэлжэлгын үедэ эдэ цехүүдтэ хэды шэнээн тэжээл буйлуулагдааб, тэндэ тодхогдоһон түхеэрэлгэнүүд хэр зэргэ тэжээл буйлуулха хүсэтэйб гэһэн тоо, баримтануудые сасуулаад үзэхэдэ, тэдэнь үдэртэ дунда зэргээр 3—3,5 час соо хүдэлгэгдэһэн болоно. Бэшэ сагтань энэ түхеэрэлгэнүүд миин зогсожо байһан ушартай. Саашадаа эдэ дутагдалнуудые усадхаха, фермэнүүдые комплексноор оньһожоруулха, тэжээл буйлуулха цехүүдтэ корнеплодуудые угааха, хэршэхэ ба термическэ аргаар буйлуулха шэнэ лини нэмэжэ түхеэрхэ тухай автор дурадхана.

Ноябриин тэн багаар газетэдэ Хүрбын совхозой директор П. Дубининэй «Хурдадхалгын зэмаар» гэһэн статья толилогдоо. Автор өөрөө Целиноградта болоһон партийно-ажахын эдэбхитэдэй зүблөөндэ хабаадаһан байна. Нүхэр Дубинин совхоз доторoo газар таряалангай зональна системын урагшатайгаар бэелүүлэгдэжэ, поли бүхэнэй хүрьһэнэй-сагай уларилай илгаае харалсажа, тусгаар агротехникэ хэрэглэдэг болсһоной, имагтал 1-дэхи ба 2-дохи классай үрэһэ, сэбэр һайн паар хэрэглэһэнэй ашаар орооһо таряанай ургаса дээшэлүүлэгдэнэ гээд тэмдэглэбэ. Тиихэ зуураа автор энэ талаар үйлэдбэридэ бии байгаа дутагдалнуудые элишэлээ. Илангаяа трактор, машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, адууһа малай үдэсые ба ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, бүхы юумэеэ алмаха ба арьбалха асуудалнуудта автор онсо анхарһан байна.

Газетын хуудаһануудта «Хонин ажалые хүгжөөхэ», «Кадрнуудые һурган бэлдэхэ», «Табан жэлэй түсэбүүд зүбшэн хэлсэгдэнэ», «Промышленна үйлэдбэриие эршэдхэн хүгжөөхэ» гэхэ мэтэ удха түгэлдэр статьянууд толилогдоо. Үдын совхозой директор Ц. Ширапдоржиев «Холын харaатайгаар хүдэлнэбди» гэһэн статья соогоо шэнэ барилганууддай ехээр хэгдэжэ, ажахын газар таряаланда зональна системын нэбтэрүүлэгдэһэнэй ашаар үбһэ ногооной ургасын эрид дээшэлүүлэгдэжэ байһан тухай үргэнөөр харуулха зуураа, дутагдалнуудтаа тогтоо. Илангаяа малай үхэл гарзые, эхэ малай һубайралгые усадхаха талаар ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй гэжэ тэмдэглээ.

КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй-партийна хүдэлмэриин таһагые даагша А. Лебедев кадрнуудые һурган бэлдэхэ, хубаарилан табиха хүдэлмэриие мүнөө үе сагай эрилтэдэ хүргэхэ тухай һонирхолтой статья бэшээ. Энэнь ноябриин эхеэр толилогдоһон байна. Партиин райкомой номенклатурада ородог хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые КПСС-эй райкомдо дуудажа, тус тустайнь хөөрэлдэхэ гурбан комисси райкомой секретарьнарай хүтэлбэри доро хүдэлнэ гээд автор мэдээсэнэ. Партийна болон ажалша коллективэй хамтын суглаан дээрэ тус хүтэлбэрилэгшын партийно-үйлэдбэриин сэгнэлтэ баталагдан абтана, даажа байдаг хүдэлмэринь экономическа талаар шэнжэлэгдэнэ, мүн тэрэнэй ажалай журам сахилга, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин хэмжээн элишэлэгдэнэ. Эдэ бүгэдын ашаар хүтэлбэрилэгшын мэргэжэл шадабаринь сэгнэгдэнэ, саашадаа хэр хүдэлхэ байһаниинь тодорхойлогдоно.

Тиигэбэшье «Шэнэ Үдэ» газетэ КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй табиһан зорилгонуудые үргэн олон уншагшадтаа хүргэхэ, тэдэниие бэелүүлхэ харюусалгатай ехэ хүдэлмэридэнь кадрнуудта туһа хүргэхэ, эрдэм-техникын туйлалтануудые, түрүү технологиие нэбтэрүүлхэ талаар район дотор бии байгаа дүй дүршэлые үргэнөөр харуулха, дутагдалнуудые саг дары элишэлхэ талаар бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэнэ гэхын аргагүй. Үнгэрһэн 6—7 һарын туршада эдэ асуудалнуудаар гүнзэгы удхатай, хүнүүдэй жэшээ абамаар бүри олон материалнуудые толилхоор байгаа гэжэ һанагдана. Илангаяа хамтын подряд, ажахын тоосоо хэрэглэжэ байһан тухай, малай һү шэмэ дээшэлүүлдэг горох, рапс болон донник һайнаар ургуулха, уһалагдадаг газарые зүбөөр хэрэглэхэ гэхэ мэтэ шухала асуудалнууд хүсэдөөр, гүнзэгыгөөр харуулагдаагүй үлэшэһэниинь гэмшэлтэй.

Районой газетын хуудаһануудые ираад харахада, тэндэ өөһэдынь хүдэлмэрилэгшэдэй нэрээр гараһан материалнууд үлүүсэ олоор үзэгдэнэ, тиин үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ үгэ тон үсөөн үгтэнэ гэжэ ажаглахаар байна. Саашадаа тус редакциин коллектив эдэ дутагдалнуудаа усадхажа, КПСС-эй XXVII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха, КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар районой партийна организацида бүри ехээр туһалха гэжэ найдагдана.

А. БОРИСОВ.

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

ШАГНАГШАДАЙ ДУРА БУЛЯАГША

Июль һарын аагма халуун үдэрнүүдэй нэгэн һэн. «Байгал» пансионадта амаржа байһан бидэ хажуудахи «Колос» гэжэ пансионадта лекци болохонь гэжэ дуулаад, олоороо сугларжа, шагнахаяа ошобобди. Буряадай хүдөө ажахын институдай философи болон научна коммунизмын кафедрын ахамад багша Б. Ц. Боржонов тэндэ уласхоорондын темээр лекци уншаба. Олонхимнай тэрэ нүхэрэй лекциие түрүүшынхиеэ шагнаһан байбашье. сэдьхэлэй ямар ехэ ханалтатай гараа һэм. Зарим нүхэднай лекторэй гарыень барижа, баяр хүргэхэһөө гадна, һонирходог асуудалнуудтаа дүүрэн харюу абажа баярлаашье һэн. Бидэнэй дунда Москва, Улаан-Үдэ, Гусиноозерск городуудай, республикымнай районуудай түлөөлэгшэд, Монгол оронһоошье ерэһэн хүнүүд байгаа бэлэй. Тэдэнэр лекторэй хэды олон юумэ мэдэхэ, тэрэнээ хэды үнэншэмэ зохидоор, гоёор, һонирхолтойгоор хөөрэжэ, дамжуулжа шадаха байһаниие ехэ үндэрөөр сэгнээ һэн. Б. Ц. Боржоновой түрүүшынгээ лекциие иимэ амжалтатайгаар үнгэргэһэндэ шагнагшад үнэн зүрхэнһөө баярлаа бэлэй. Лекторто шагнагшадай һайн сэгнэлтэһээ ондоо юуншье хэрэггүй ха юм.

Удаань, августын 3-да, тэрэ «Байгал» пансионадта мүн лэ «СССР-эй уласхоорондын байдал» гэһэн темээр лекци уншаба. Тиихэдээ дуугарха, хөөрэхэдөө бэрхэ, тоо, баримтануудаар батадхан, олон юумэ мэдэхэ байһанаа дахинаа харуулаа бэлэй. «Лектор-шагнагшад» гэһэн харилсаае байгуулха, шагнагша бүхэнэй эрилтые хангаха, лекци хэжэ байһан богонихон сагай туршада суглараагшадай анхаралые бэеһээ алдангүй барижа байха, эсэсэй эсэстэ, бэедээ дурлуулха гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ. Илангаяа амаралтын газарта, суглараагшадай дунда ямаршье хүнэй байһые мэдэнэгүйш. Танил бэшэ публика бэрхэтэй ха юм. Тиигэбэшье Б. Ц. Боржонов шэнги олон юумэ мэдэдэг, шагнагшадые һонирхуулжа шададаг лектортэ ямаршье зоной урда гарахадань хамаагүй гэжэ ойлгооб.

Эндэ амаржа байһан монгол студентнэрэй болон багшанарай урда «Колос» пансионадай захиргаанай гуйлтаар тэрэл лекциеэ үглөөдэрынь уншаба. Тиихэдээ лектор шагнагшадайнгаа онсо шэнжые, наһанайнь хэмжээе хараадаа абаһан байна.

Хожомынь Борис Цыренович Боржонов өөрынгөө һайн һайхан үүсхэлээр хоёр пансионадай амарагшадые хамтадхаад, уласхоорондын темээр лекци уншаба. Зүгөөр лекци бүхэниинь түрүүшынхидээл адли бэшэшье һаа, амжалтатайгаар үнгэрдэг һэн, гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Лектор Б. Ц. Боржоновой амжалтынь нюуса юунһээ эхитэйб, яахадаа тэрэ шагнагшадай дурые абаһаар татана гээшэб? Лекциень шагнахаяа ерээд хаража һууxада, тэрэ ямаршьеб даа нэгэ нюдэндэ харагдамаар бэшэ һабагшаар аудиторитоёо холбоотой болоодхино, тоо, баримтануудые дурдажа, шагнагшадаа даамгайханаар этигүүлнэ; өөрынгөө хэлэжэ. хөөрэжэ байһан юумээр һонирхуула һонирхуулаһаар, бүхы гүн бодолыень ээлжэрхёод байһандал үзэгдэхэ юм. Тэрэнэй бүхы хөөрөөниинь үндэһэтэй, ажабайдалтай холбоотой, ойлгосотой байна. Хэлэниинь баян, уран хурса үгэнүүдтэй. Үгынгөө эсэстэ тэрэ һонор тодо тобшолол хэнэ. Юрэнхы дээрэнь хэлэхэдэ, лектор Б. Ц. Боржонов—лекционно пропагандын методикые һайса шудалһан хүн.

Бэрхэ багша КПСС-эй Алайрай райкомой секретаряар хүдэлжэ ябаһан (мүнөө тэрэ пенсидэ) Дарима Бальжиновна эхээ тэрэнэй һажааһаниинь яаха аргагүй урмашамаар. Энэмнай тэрэнэй лекторскэ бэлигэй бага бэшэ үндэһэ баримтань болоно бшуу.

Б. Ц. Боржонов Байгал далайн эрьедэ амаржа байхадаа, хэдэхэн хоногой турша соо яһала олон шагнагшадтай уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые хэжэ урдиһан байна. Энээн дээрэһээ бодоходо, тэрэ шэлэһэн мэргэжэлдээ ехэл дуратай. Тэрэнтэй суглаа амарһан, шагнаһан хүнүүдэй сэдьхэлдэ лектор Боржонов тухай дулаахан дурсалга үлэһэн байха.

Хожомынь Б. Ц. Боржонов тухай һонирхоходомни, суглаа хүдэлдэг нүхэдынь иигэжэ хөөрөө һэн. Хүдөө ажахын институдай философи болон научна коммунизмын кафедрые даагша, түүхын эрдэмэй кандидат А. А. Паршков:

— Борис Цыренович Боржонов лекцинүүдые һайнаар, политическэ гүнзэгы удхатайгаар, хүнэй һанаа бодол дайрамаар уншадаг.

«Знание» бүлгэмэй эхин организациин харюусалгата секретарь **Г. М. Алсанова:**

— Борис Цыренович институдаймнай эдэбхитэй, эрхим лекторнүүдэй нэгэн гээшэ. Лекци уншалгаар жэлэйнгээ түсэб тэрэ хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Шагнагшад лекцидэнь хододоо һайн сэгнэлтэ үгэдэг юм.

«Знание» бүлгэмэй Железнодорожно районно эмхиин правлениин харюусалгата секретарь **В. Д. Хаимчикова:**

— Б. Ц. Боржонов научна атеизмээр научно-методическа секциимнай түрүүлэгшэ гээшэ. Районоймнай урдаа хараха лекторнүүдэй нэгэн. Лекци уншаһан лэ газарһаань тэрэниие дахинаа уриһан гуйлта ородог.

Лектор Б. Ц. Боржонов гол түлэб уласхоорондын темээр лекци уншадаг. Партиин Буряадай обкомой пропаганда болон агитациин таһагай даабаряар республика соогуураа ябадаг, районой партийно-ажахын эдэбхитэдэй урда лекци уншадаг заншалтай. Һайн ажалайнгаа түлөө тэрэ БСХИ-гэй ректорат, партком болон профкомой, «Знание» бүлгэмэй зүгһөө нэгэнтэ бэшэ Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Лекторэй ажалай 16 жэлэй стажтай Борис Цыренович Боржонов үрэ түгэс ажалайнгаа түлэг дунда ябана. Тиимэһээ удха түгэлдэр, һонин лекцинүүдээрээ үшөө олохон лэ шагнагшадай сэдьхэл зүрхые буляаха байха гэжэ һанагдана.

Е. УПХАНОВА,
М. Ербановай нэрэмжэтэ совхоз-техникумэй багша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. Ц. Боржонов.

ПАРТИИН ДОКУМЕНТНҮҮДЭЙ ПРОЕКТНҮҮДЫЕ ЗУБШЭН ХЭЛСЭНЭБДИ

ЗАМШАДАЙ УРМАШАЛ

...энүүдэй транспор- зөөлгын хэмжээ ...ентээр ехэ болго- ...н, Алас Дурна зү- ...рэнүүд, жэжэ гол- ...аа зөөлгын үр- ... бүри хурдадха- 1986—1990 онуудта ...он хүрэтэрхи үедэ ...экономическа ба ... хүгжэлтын гол ...й проектын шэнэ ... дотор хэлэгдэнэ. ...д манай Зүүн Си- ...боходствын Северо- ... уhан замшадта ...ай. Тиимэhээл би- ... документнүүдэй ...е ехэтэ hайшаа- ...коллективээрээ тон ...ар шудалжа бай-

...ал далайгаар, Дээ- Кичерэ, Катерэ мү- ...үр БАМ-ай ба- ... хүдөөгэй ажал- ...эгтэй оньhон тех- ... шорой, шулуун ...гэн түлишэ, ото- ...одо, мүн хүн зо- ...бди. Уhан замшад- ...рдууд болон ка- ... баржануудые ...ангүйгөөр ашагла- ... ажахыда хэрэг- ...ээр зөөхэ дааба- ...уялгануудаа ходо- ...эн дүүргэхэ гэжэ ... hайн hайхан зан- ... Жэшээлхэдэ, ком- ...С. Усынинай хүтэл- ...«Дзилинда» гэжэ ... экипаж арбан нэ- ...и жэлэй даабари ...эй туршада дүүр- ...хараа түсэб урдаа ...н hайхан үүсхэл ...эй. Эдэнэр тепло- ... ехээр тээхэ гэжэ ... тэрнэй миин ...ые хороохо гэжэ оролдожо байдаг. Капитан Ю. С. Усынинай дурадхалаар 200 тонно ашаа багтаадаг хоёр баржые шэрэдэг болобо. Шэнэ арга хэрэглэhэнэй ашаар лэ тус экипаж хараалагдапан түсэбhөө гадуур 1,5 дахин ехээр ашаа зөөдэг болоо. Арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ даабари 3 жэлэй туршада дүүргээ юм. Ю. С. Усынинай хүтэлбэрилдэг теплоходой экипаж мүнөө 1988 оной түсэбөөр ашаа зөөжэ байнхай.

Ажал хэрэгтээ эзэн ёhоор, харюусалга ехэтэйгээр хандаhан дээрэhээ Ю. С. Усынинай хүтэлбэрилдэг коллектив БАМ-ай барилгада, арадай ажахыда хэрэгтэй ашаа бага гаргашатайгаар, ехээр зөөжэ, хамтын хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулалсана бшуу даа. Манай үнинэй дүршэл шадабаритай мэргэжэлтэн А. Х. Зиганшинай хүтэлбэрилдэг «БВТ-9» теплоходой экипаж мүн лэ хоёр баржада ашаа тээжэ, Дээдэ Ангар, Кичерэ мүрэнүүд дээгүүр ашаа зөөдэг болонхой. Тус экипаж Байгал далайгааршье ашаа зөөжэ, даабаряа ходо доо үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай. Хойто Байгалай уhан замшад КПСС-эй XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гэhэн хараа зорилготойгоор социалис мүрысөөндэ хабаадалсажа, муу бэшэ урэ дүнгүүдые туйлана. Гүрэнэй даабари болон уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ уhан замшад, мүн портнуудай хүдэлмэришэд бага бэшэ хубитаяа оруулалсажа байдаг.

Нижнеангарскын портын хүдэлмэришэн, «Альбатрос» гэжэ кранай машинист С. В. Пентин даажа абаhан оньhон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, даабаряа 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэдэг байха юм. С. В. Пентин теплоходууд болон баржануудhаа ашаа түргэнөөр буулгажа, миин байха сагыень эрид хорооно. Ажал хэрэгээ hайн мэдэдэг, дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэд эрдэмэй үндэhөөр ажалаа эмхидхэжэ, оньhон техникээ шадамар бэрхээр ашаглажа, даабаряа холо үлүүлнэ, бэшэндээ түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Портын хүдэлмэрилэгшэд Л. Н. Щербина, Л. Б. Руднева болон бусад теплоходуудта, баржануудта ашаа тээхэ, буулгаха хүдэлмэри шадамар бэрхээр эмхидхэжэ, уhан замшадай даабаряа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулна.

Теплоходуудай экипажууд Нижнеангарскын, Северобайкальскын портнуудай хүдэлмэришэд дундаа нягта холбоо барисаатайгаар ажаллажа, үдэр бүри эгээл hайн үрэ дүн туйлахын тула тэмсэнэ. Теплоходууд болон баржанууд, ашаа тээдэг, буулгадаг кранууд аша үрэтэйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энээнэй ашаар бидэ жэлhээ жэлдэ уhан замаар, далайгаар бүри ехэ ашаа зөөжэ, БАМ-ай барилгашадай, хүдөөгэй ажалшадай, геологуудай эрилтые түгэс hайнаар хангаха гэжэ эрмэлзэнэбди, энэ хараа зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлжэ шаданагүйбди.

Харагд үзэгты даа. Хэрбээ жэлhээ жэлдэ уhан замаар, болон далайгаар 100 мянган тонно ашаа зөөхэ даабаритай байгаа hаа, 148 мянган тонно ашаа зөөгөө hэмди. 1983 ондо 198 мянган тонно ашаа зөөжэ, даабаряа холо үлүүлээбди. 1984 ондо 239 мянган тонно ашаа БАМ-ай барилгашадай, арадай ажахын захилаар хэрэглэгшэдтээ хүргөө бэлэйбди. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй hүүлшын — түгэсхэхы жэлдэ 284 мянган тонно ашаа зөөхэ уялга абаhан байнабди. hүүлэй мэдээгээр, 292 мянган тонно ашаа захилшадтаа хүргөөд байнабди. Хойто Байгалай уhан замшад арга боломжонуудаа hайса хаража үзөөд, декабриин 15 болотор далайгаар ашаа зөөхэ гэжэ шиидээ hэн. Бидэ нёдондо 300 мянган тонно ашаа уhан замаар зөөжэ, эгээл hайн үрэ дүн туйлажа, КПСС-эй XXVII съездые ажалай амжалтануудаар угтахаар шиидэнхэйбди. Энэ хараа зорилгоёо бэелүүлхэшье бээзбди.

Бидэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабарие 4 жэл 6 hарын туршада дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 60 мянган тонно ашаа зөөгөөд байнабди.

Сибириин мүрэнүүд болон уhа голнуудаар ашаа оүри ехээр зөөжэ гээд КПСС-эй Программын шэнэ найруулгын проект соо хэлэгдэнэ. Энэ бидэндэ, Хойто Байгалай уhан замшадта, сэхэ хабаатай гээд үшөө дахин хэлэхэ байнаб. Бидэ арбан нэгэдэхи табан жэл соо муу бэшээр хүдэлжэ гараабди. Шэнэ арбан хоёрдохи табан жэлэй туршада үшөө ехэ ашаа зөөхэ бааза байгуулагданхай. Нижнеангарскын, Северобайкальскын портнууд hэльбэн шэнэлэгдээ, ашаа тээхэ, буулгаха бүтээсэ ехэтэй кранууд портнуудта тодхогдонхой. Шэнэ теплоходуудые, баржануудые абажа байнхайбди. Энэ бүхы техникээ аша үрэтэйгөөр ашаглажа, гол мүрэнүүд дээгүүр, Байгал далайгаар үшөө ехэ ашаа зөөжэ, БАМ-ай барилгые болзорhоонь урид дүүргэжэ, саг үргэлжын ашаглалгада тушааха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэбди. Арбан хоёрдохи табан жэлдэ арбан нэгэдэхи табан жэлэйхиhээ 1,5 дахин ехээр ашаа зөөхэ түсэб зохёогоод бэелүүлжэ байнабди.

Л. СКВОРЦОВ,
Зүүн Сибириин пароходствын Северобайкальскын ашаанай портын начальник.

Номой тал

РОССИН ТҮРҮҮШЫН ХУБИСХАЛШАД

Зүүн-Сибириин номой хэблэл «Сибирь ба декабристнууд» гэhэн согсолоори hаяхан барлан гаргаба. Энэ ном hаяхан болоjо дүүрэhэн адли нэрэтэй 3-хи бүхэсоюзна научна конференцидэ ба декабристнуудай восстаниин болоhоор 160 жэлэй ойн баярта зорюулагдаа.

Эндэ орohон статьянууд дотор Сибирьтэ декабристнуудай байhан үеые шэнжэлhэн hүүлшын мэдээсэлнүүд үгтэнхэй. Түрүүшын революционернүүдэй үзэл бодолой хүгжэлтын асуудалнууд, декабристнуудай Сибириин орон нютагуудай хүгжэлтэдэ, тэрэниие шэнжэлгэдэ оруулhан хубита тушаа шэнэ hонин мэдээнүүд толилогдоо. «Декабрист» гэжэ үгын хайшан гээд бии болоhон тушаа олон hанамжанууд тэрээн соо хэлээтэй. Сибириин архивуудта хадагалагдажа байhан декабристнууд тушаа материалнууд олоор үгтөө.

Буряад орондомнай, сүлэлгэдэ байhан декабристнуудай бэелүүлhэн олон тоото хэмжээ ябуулганууд тушаа уншахада, угаа hонирхолтой.

Эрхүүгэй гүрэнэй университедэй дэргэдэ хүдэлдэг «Декабристнууд ба Сибирь» гэжэ научна совет энэ суглуулбари дүрбэдэхиеэ шэнэлэн гаргаба. Тэрээнhээ урагша барлагдаhан 3 согсолбориинь мүнөө тон сэнтэй, олдохонь шухаг номуудай тоодо оронхой.

Энэ согсолборие Ленинградай мэдээжэ эрдэмтэ, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор профессор Б. С. Бейлах нэгэдхэн суглуулаа юм.

И. ЯРНЕВСКИЙ,
Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай доцент.

М. М. САХЬЯНОВАГАЙ ТҮРЭhӨӨР 90 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

АРАДАЙМНАЙ АЛДАРТА БАСАГАН

Буряад арадай дундаhаа большевигүүдэй партиин түрүүшын гэшүүдэй нэгэниинь байhан Мария Михайловна Сахьяновагай түрэhөөр 90 жэлэй ой гүйсэбэ.

М. М. Сахьянова 1896 оной январиин 5-да Эрхүүгэй губерниин Балаганскын уездын Шабарта hууринда олон үхибүүдтэй, үгытэй айлда түрэhэн юм. Арбатайдаа тэрэ хүршэ оршодог Бэлшэрэй хоёр класстай училищида ороод, удаань Малышевска хоёр класстай церковно-багшанарай hургуулида hуража гараhан байна.

1915 оной намар М. М. Сахьянова Петроград ошожо, П. Ф. Лесгафтын нэрэмжэтэ эхэнэрнүүдэй дээдэ курсада hурахаяа оробо. hуража байхадаа, тэрэ бэшэгшээр, ашаа зөөгшөөр, саарhа данса бүридхэгшөөр хүдэлhэн байгаа.

Ниислэл хотодо ерэhэн түрүүшын үдэрhөө М. М. Сахьянова революционно үзэл бодолтой студентнэртэй танилсажа, студентнэрэй марксис бүлэгтэ орohон байгаа. Эгээл энэ үедэ залуу басаган В. И. Ленинэй зохёолнуудые марксис бусад литературые шудалжа захалhан намтартай.

1916 оной январь hарада 20 наhатай болоhон М. М. Сахьянова Петербургда большевигүүдэй партида абтажа, тэрэ гэhээр 60 жэлэй туршада таhалгаряагүйгөөр тэрэнэй зэргэдэ байгаа юм. Революционно тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаhанай, большевигүүдэй партида орohоной түлөө 1916 оной декабрьда М. М. Сахьянова полициинхидай мүрдэлгөөр хиналтада абтажа, Петроградтахи эхэнэрнүүдэй түрмэдэ хаагдаhан байна.

Февралиин революциин hүүлээр М. М. Сахьянова түрмэhөө сүлөөлэгдэжэ, партийна аппарадта эльгээгдээд, 1917 оной мартhаа май хүрэтэр Петроград хотын городской хоёрдохи райкомой секретаряар хүдэлөө.

Апрелиин 3(16)-да М. М. Сахьянова эмиграциhаа Петроградта бусажа ерэhэн В. И. Ленинтэй болоhон уулзалгада хабаадалсажа, революциин вождиие түрүүшынхиеэ шагнаа бэлэй. Удаадахи үдэрнүүдтэнь ажалшадай суглаанууд, митингнүүд дээрэ вождиин хэлэhэн үгэнүүдые тэрэ нэгэнтэ бэшэ шагнаhан байна. «1917 оной хабар Ильичые оло дахин харахадаа, шагнахадаа, хажуудань ошожо, тэрэ үедэ намые хүлгүүлhэн асуудалнуудтай хандаха гээд, зүрхэлдэггүй байгааб. Владимир Ильич мүн лэ ходо зоноор хөөрэлдэжэ, сүлөөгүй шэнги байха. Тэрэ үедэ Ильичтэй хөөрэлдэжэ шадаагүйшье hаа, тэрэнэй агуу ехэ суртал hургаалнууд, тэрэнэй баларшагүй образ наhанайм харгые гэрэлтүүлhэн одо мүшэндэл хэтэдээ үлөө бэлэй»,— гээд Мария Михайловна дурсалганууд соогоо бэшэhэн байдаг.

1917 оной зун М. М. Сахьянова нютагтаа, Эрхүүгэй губернидэ, бусажа, буряад зоной дунда революционно хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулжа захалhан байгаа. Иланга 1918 оной эхинhээ — январьhаа май хүрэтэр — партиин Эрхүүгэй комитедэй секретаряар хүдэлхэдөө, М. М. Сахьянова онсо эдэбхи үүсхэл гаргаhан намтартай. Партиин Эрхүүгэй комитедэй дэргэдэ М. М. Сахьянова түрүүтэй буряадай большевигүүдэй түрүүшын бүлэг байгуулагдаhан юм. Энэ бүлэгтэ ородог Г. Данчинов, Ф. Осодоева, С. Николаев, Е. Зонхоева, В. Трубачеев, М. Ербанов, И. Ченкиров болон бусад Совет засагай түлөө, буржуазна националистнуудта эсэргүүгээр буряадай ажалшадай ябуулhан тэмсэлые хүтэлбэрилhэн байна.

1918 оной хабар М. М. Сахьянова Центросибириин Буряадай секторые (подотделые) даагшаар томилогдоо. Большевигүүдэй партийна организацинуудай, тэрэ тоодо буряадай коммунистнуудайшье ябуулhан хүдэлмэриин ашаар 1918 ондо олохон буряад тосхон hууринуудта совет засаг тогтон мандаhан түүхэтэй.

1918 оной зун Сибирьтэ, тэрэ тоодо Байгал шадаршье, совет засагай унахада, М. М. Сахьянова Примориин хизаарта нюуса партийна хүдэлмэридэ эльгээгдэжэ, партиин Владивостогой, удаань Алас-Дурнын комитедүүдые байгуулгада хабаадаба.

1920 оной март hарада байгуулагдаhан РКП(б)-гэй ЦК-гай Алас-Дурнын бюро (Дальбюро ЦК) Алас-Дурнын республикын партийна организациие хүтэлбэрилдэг байhан юм. Дальбюрогой байгуулагдаhан анхан сагhаа М. М. Сахьянова залуушье hаа (тэрэ 24 тэй ябаа юм) партиин ЦК-гай тус органай гадаадын оронуудай таhагые даагшаар томилогдожо, 1920 оной эсэс болотор энэ тушаалда хүдэлбэ.

1920 оной эсэстэ М. М. Сахьянова Коминтернын даабаряар Хитадта нюуса хүдэлмэри ябуулхаяа эльгээгдэбэ. 1921 оной хабар тэрэ нютагтаа бусаhан байгаа. 1921 оной майн 1-hээ тэрэ Коминтернын Алас-Дурнын секретариадай Монгол-Түбэдэй секциин секретаряар томилогдобо. 1921 оной эсэсhээ 1923 оной намар хүрэтэр Мария Михайловна Я. М. Свердловой нэрэмжэтэ коммунис университедтэ hуража гараба.

1923 ондо Буряадай автономито республика, областной партийна организаци байгуулагдаhан юм. Энэ оной октябрь hарада М. М. Сахьянова республикын ниислэл Верхнеудинск хото хүдэлхэеэ ерээд, партиин обкомой агитационно-пропагандистска таhагые даагшаар томилогдобо. Тэрэ үедэ агитпроп таhаг областной партийна организациин ябуулдаг үзэл сурталай бүхы хүдэлмэриие эрхилдэг hэн. Тодорхойлбол, hургуулинуудай, соел гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие хүтэлбэрилдэг, хүн зоной дунда шажан мүргэлдэ эсэргүү ябуулгануудые эмхидхэдэг, үзэг номгүй ябадалые усадхалга, хэолэлэй хэрэг, элүүрые хамгаалга, мүн бусад олон асуудалнуудые шиидхэдэг бэлэй.

Партиин обкомой агитпроп таhагые даагша хожомоо оии болоhон үзэл сурталай хүдэлмэриин талаар обкомой секретариин үүргэ дүүргэдэг байhан юм. Энэ тушаал даажа ябахадаа, М. М. Сахьянова коммунистнуудые, республикын бүхы ажалшадые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхын тула областной партийна организациин ябуулдаг хүдэлмэриие шадамараар хүтэлбэрилhэн байна.

РКП(б)-гэй ЦК-гай Оргбюрогой 1924 оной октябриин 31-нэй тогтоолоор М. М. Сахьянова партиин Буряад-Монголой обкомой нэгэдэхи секретаряар зууршалагдаад, энэ оной ноябрь hарада энэ тушаалда hунгагдаhан юм. Тиигэжэ 28 наhатай ябаhан коммунист басаган областной партийна организациие толгойлоо hэн.

Энэ үедэ Буряадай АССР национально-гүрэнэй байгуулалтын, арадай ажахы болон соёлые hэргээн хүгжөөлгын талаар имагтал эхин түрүүшын алхамуудые хэжэ байгаа бэлэй. Республикын промышленность хүгжэнги бэшэ, гол түлэб жэжэ, техническэ талаараа гээгдэнги предприятинуудтай байhан гээшэ. Хүдөө ажахышье бүхы дээрээ жэжэ, үмсын ажахынуудаар түлөөлэгдэдэг байhан юм.

Промышленность, хүдөө ажахые, соел гэгээрэлые хүгжөөхэ, өөпэдынгөө зэргэнүүдые эмхидхэлэй болон үзэл сурталай талаар бэхижүүлхэ гэhэн орео харюусалгатай зорилго областной партийна организациин үмэнэ табигдаhан байгаа. Тиигэжэ буряадай коммунистнууд республикынгаа арадай ажахые, соёлые хүгжөөхэ зорилготойгоор эмхидхэлэй, политическэ, үзэл сурталай горитой ехэ хүдэлмэри дэлгэрүүлhэн юм.

Тэрэ үедэ областной партийна организациин ажал ябуулгань ангиин хатуу тэмсэлэй оршон байдалда ябуулагдадаг байhан гээшэ. Партида харша элдэб бүлэглэлнүүд манай орондо социализм байгуулха гэhэн тэрэнэй генеральна хараа шэглэлые хазагайруулха hэдэлгэнүүдые гаргадаг hэн. Буряадай областной партийна организаци имэрхүү hэдэлгэнүүдтэй шууд сэхээр, эрид зоримгойгоор тэмсэдэг байhан юм. М. М. Сахьянова элдэб хэлбэрилнүүдтэй ябуулагдаhан тэмсэлдэ эрид сэхээр хабаадаhан габьяатай.

Эдэ жэлнүүдэй туршада областной партийна организаци эмхидхэлэй болон үзэл сурталай талаар hураггүй хүгжэhэн байгаа. Республикын арадай ажахы гүйсэд hэргээн бодхоогдожо, соел гэгээрэл горитой хүгжэжэ, республикымнай ажалшад бүхы совет арадтай хамта социализм байгуулха шэглэлээр дабшажа захалаа hэн. Буряадай областной партийна организациин коммунистнуудай, республикын бүхы ажалшадай дунда нүхэр Сахьянова ехэ хүндэтэй байгаа юм. Эрдэм мэдэсынгээ, марксистско-ленинскэ теориин талаар Мария Михайловна нилээд бэлэдхэлтэй, политическэ ба пропагандистска хүдэлмэриин горитой дүй дүршэлтэй, эмхидхэхы шадабаритай ажал ябуулагша байhан гээшэ.

1929 оной январь hарада М. М. Сахьянова партиин Центральна Комитедтэ инструкторай тушаалда дэбжүүлэгдээ. Удаань тэрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гай дэргэдэхи партийна хиналтын комиссиин аппарадта харюусалгатай тушаалда хүдэлhэн байна. 1951 онhоо 1956 ондо пенсидэ гаратараа М. М. Сахьянова КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Марксизм-ленинизмын институдай эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшөөр ажаллаа юм.

М. М. Сахьянова партиин XV, XVI, XVII съезднүүдэй, бүхэсоюзна олохон партийна конференцинүүдэй делегат байhан, XV болон XVI съезднүүд дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гай гэшүүнээр, партиин XVII съезд дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна хиналтын комиссиин гэшүүнээр hунгагдаhан юм. СССР-эй хэдэн зарлалай ЦИК-эй гэшүүнээр, СССР-эй нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй депутадаар hунгагдаhан намтартай. Революционно тэмсэлдэ болон социалис байгуулалтада ехэ габьяатай байhанайнгаа түлөө М. М. Сахьянова В. И. Ленинэй хоёр орденоор шагнагдаhан юм.

Б. БАТУЕВ,
түүхын эрдэмэй доктор, профессор, РСФСР-эй болон Буряадай АССР-эй эрдэмэй габьяата ажал ябуулагша.

Социалис ...

ЭДЭБХИТЭДЭЙ ҺУРАЛСАЛ

Архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэдэг hайн дуранай бүлгэмэй Буряадай республиканска организаци hаяхан тус бүлгэмэй городской ба районно организацинуудай харюусалгата секретарьнарай нэгэ үдэрэй семинар үнгэргэбэ.

Семинарта хабаадагшадай урда КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагшын орлогшо В. Л. Кургузов «Ажалша коллективүүдтэ алкоголизмда эсэргүү идхалгын хүдэлмэри ябуулха тухай», облпрофсоведэй таhагые даагша Н. В. Шабаева «Республика дотор архидалга ба алкоголизмые зайсуулха талаар профсоюзай организацинуудай ябуулhан хүдэлмэриин зарим дүнгүүд тухай», республикын наркологическа диспансерай ахамад врач Г. М. Баранчик «КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой үндэhөөр республика дотор ябуулагдадаг архидалгаhаа аргалгын ба hэргылэлгын хүдэлмэри тухай», архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэл ябуулдаг hайн дуранай бүлгэмэй республиканска организациин түрүүлэгшын орлогшо Ф. И. Унагаев «Архидалгагүй байдалай түлөө hайн дуранай бүлэгүүдые байгуулха талаар городской ба районно учредительнэ конференцинүүдэй дүнгүүд тухай» элидхэлнүүдые хэбэ.

Тэрэшэлэн семинар дээрэ Загарайн районой архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэдэг бүлгэмэй районно организациин харюусалгата секретарь З. М. Рудакова, Октябрьска — Н. К. Демин, Хурамхаанай — А. П. Гергесов, Советскэ районно организациин харюусалгата секретарь Г. Н. Атутов болон бусад үгэ хэлэhэн байна.

Д. ЦЫРЕНОВ.

«Одото дайнай аюулые сараха! ФРГ-эй СОИ гэдэг программада хабаадаха ёhогүй» — нимэ уряатай орошоора бариhан жагсаалда хабаадагшые Гамбургын түбэй талмай дээрэ харанат. «Эб найрамдалай хуралдаан» гэжэ эмхидэ ородог элдэб мэргэжэлтэй, элдэб наhанай хүнүүд ядерна дайнай аюулые усадхаха зорилготой тэмсэл эршэтэйгээр хэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ФРГ-гэй ажалшад Гамбург хотын түбэй талмай дээрэ жагсаалда.

ТАСС-ай фотохронико.

ХИЛЫН СААНАhАА. ТАСС. АПН.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ТУhАЛАМЖААР

УЛААН-БААТАР. Арадай Монголой Хүнтэйн аймагай урда хубида ашагта малтамал шанаржуулгын Хэрлэн гэжэ комбинат ашаглалгада оруулагдаба. Энэ хадаа Советскэ Союзай технико-экономическа туhаламжаар баригдаhан, плавиково шпадай концентрадые үйлэдбэрилдэг тусхай шэглэлтэй республика доторхи түрүүшын предприяти болоно.

Ашагта малтамал шанаржуулгын промышленность хадаа МНР-эй экономикын эгээл түрүү, хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэжэ байhан hалбаринуудай нэгэниинь мүн. hүүлэй табан жэлэй хугасаа соо эндэхи үйлэдбэриин хэмжээн 2-hоо үлүү дахинаар хүгжөөгдөө. Энээнэй ашаар мүнөө тус промышленность ороной промышленна продукциин 16,7 процентые үгэнэ, гадаадада гаргагдадаг бүхы продукциин 40 процентнь тэрэнэй хубида хүртэнэ.

Мүнөө hалбари дотор монгол-совет хамтын предприятинууд, нэгэдэлнүүд амжалтатайгаар хүдэлнэ. Гансал орон доторосо бэшэ, харин холо саагуур мэдээжэ болоhон «Монголсовцветмет», «Эрдэнэт» гэжэ нэгэдэлнүүд тэдэнэй тоодо ороно. Эндэ байгуулагдаhан интернациональна коллективүүд Монгол орондо эгээл үндэр бүтээсэ туйлана, аха дүү хоёр ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй, арга хэрэгсэлнүүдэй нийлэн нэгэдэлгын ашаг үрэ ехэтэй сайнаар батаар элирхэйлэн гэрштэнэ. Хамтын үшөө хэдэн предприятинуудые байгуулхые хараалhан СССР-эй болон МНР-эй хоорондохи Экономическа, эрдэм-техникын харилсаае 2000 он хүрэтэрхи үедэ хүгжөөлгын удаан болзорой программаар энэ батадхагдаhан байгаа.

ХАРАТА ЯБУУЛГАНУУДЫНЬ ЗАЙСУУЛАГДАА

ВАРШАВА. hүүлэй жэлнүүдтэ баруунай оронуудай зүгhөө Польшые политическэ талаарнь хашаха харшалха, амиарлаха гэhэн hэдэлгэнүүд буруу hүрэбэ. ПНР-эй дотоодын байдалые тогтууригүй, түүнии түбшэн бэшэ болгохо, орон дотор экономическа бэрхэшээл түбэгүүдые ушаруулха гэhэн хараа түсэбүүд буруу hүргэгдөө гэжэ ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, ПНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Ожеховский мэдүүлбэ.

Дотоодын болон гадаадын залан сэхэ политика Польшын гүрэнэй нэрэ хүндые уласхоорондын оршон соо hэргээхэ арга олгоо гэжэ тэрэ «Трибуна люду» газетэдэ интервью үгэхэдөө мэдүүлбэ. Советскэ Союз болон социалис бусад оронуудтай ПНР-эй хани барисаан, харилсаа холбоон бата бэхи юм. Эдэ харилсаа холбоон ПНР-эй гадаадын политикын гол шухала үндэhэ hуури ходоодоо болодог байгаа, мүнөөшье болоно.

Социализмын замаар Польшын саашанхи хүгжэлтын зорилгонуудые ажабайдалда амжалтатайгаар бэелүүлгэ ангиин ба гүрэнүүдэй аша туhын нийтэ нэгэн байлгада үндэhэлнэ. hүүлэй жэлнүүдэй дүй дүршэлhөө харахада, нэй түрүүн баруунай оронуудтай Польшын экономическа харилсаануудhаа таарамжатай зүб тобшололнуудые хээбди гэжэ М. Ожеховский тэмдэглээ. ПНР-тэ гадаадын экономическа харилсаанай байгуулалтада горитой ехэ хубилалтанууд болобо.

Совет-американ дээдэ тушаалта хүтэлбэрилэгшэдэй hаяхан Женевэдэ болоhон уулзалга дээрэ эхилэгдэhэн уласхоорондын байдалые hайжаруулгын саашадааньe бэхижүүлэгдэхэ байhандань найданабди гэжэ министр тэмдэглээ.

(ТАСС).

ҮБЭЛЭЙ ЭРШЭТЭ АЖАЛ

БЕРЛИН. ГДР-эй ой модоной ажалшадта үбэлэй эршэтэ халуун ажалай саhа оршоод байнхай. Мүнөө тэдэнэр модо hоогүүдые hуулгана, хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудай полинууд дээрэ саhа тогтооно.

Жэлэй эхинhээ хойшо имагтал Эрфурт округто 1,6 миллион шахуу элдэб модо hоогүүд hуулгагдаа. Мүнөө үедэ округой дэбисхэр дээрэ зурууд модо hуулгалын утань 800 гаран километр болобо.

Ой модоной ажахын ажалшад гансаараа нимэ ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри бэелүүлжэ шадахагүй байгаа. Һайн дуранай олон тоото туhалагшад — таряашад-кооператорнууд, арадай буусануудан хүдэлмэришэд, hурагшад тэдэнэртэ туhа хүргэнэ. Залуу модо hоогүүдые тарихаhаа гадна, тэдэнэр модоной отолоогдоhон талмайнуудые сэбэрлэнэ. Нимэ туhаламжа ой модо сахин хамгаалхаhаа гадна, арадай хэрэглэмжын элдэб эд бараа үйлэдбэрилдэг модо болбосоруулгын промышленностиин нютагай предприятинуудые материалнуудаар ехэтэ хангаха арга олгоно.

ЭРДЭМТЭДЭЙ ХОЛБООНОЙ ХАНДАЛГА

НЬЮ-ЙОРК. hаяаата болоjо байhан эрдэмтэдэй холбоон гэдэг нүлөө ехэтэй американ эмхи «стратегическэ өөрыгөө хамгаалгын үүсхэл эдэбхи» гэдэг харата ябуулгые буруушаагшадай хүдэлөөс дэмжэхэ уряатайгаар США-гай эб найрамдалда дуратай олониитэдэ хандаба. Рейганай «одото дайн байлдаануудай» программа буу зэбсэгүүдые хинаха замда гол бэрхэшээл түбэгүүдые ушаруулна гэжэ хандалга дотор заагдана. США-гай национальна Наукануудай академиин олонхи гэшүүд, тэрэ тоодо Нобелевскэ шангай 57 лауреат «одото дайн байлдаануудай» программые эрид буруушааба. Энэ хадаа эб найрамдал болон уласхоорондын тогтууритай hайн байдалда ехэ аюул тохёолдуулна гэжэ тоолоно.

ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ХАНОЙ. Вьетнамай гадаадын политика манай орон дотор социалис байгуулалтада таарамжатай hайн эрхэ байдалые байгуулха, империализмын ба ээзрхэн зонхилолгын хүсэнүүдтэ эсэргүү, эб найрамдалай, национальна бэеэ дааhан байдалай ба социальна дэбжэлтын түлөө дэлхэйн арадуудай тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадахын тула шэглүүлэгдэнхэй байна гэжэ КПВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Ко Тхань мэдүүлбэ.

1990 он хүрэтэрхи үедэ Кампучи тушаа асуудалые политическэ аргаар гуримшуулан шиидхэхын, Зүүн-Урда Азида амгалан тайбан байдал hэргээхын тула үнгэрhэн жэлдэ Индохитадай гурбан ороной хамтын хүсэлэл оролдолгонуудаар бата бэхи үндэhэ hуури табигдаа гэжэ тэрэ ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлээ. СРВ-гэй, ЛНДР-эй ба НРК-гай залан сэхэ эб найрамдалта гадаадын политика, тэдэнэй бүтэмжэтэй hайн үүсхэлнүүд Зүүн-Урда Азида хөмөрөө аюршалдоонэй политика бэелүүлжэ байдаг империализмын ба хархис хүсэнүүдэй харата ябуулгада шанга харюутай сохилто болоно. Мүнөө тус районда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ арга боломжонууд үргэдхэгдэжэ байна.

УДААН САГ СОО МАРТАГДАХАГҮЙ

САН-ФРАНЦИСКО. Шэнэ жэлэй түрүүшын үдэр США-гай баруун эрье шадархи олохон телевизор харагшадта удаан саг соо мартагдахагүй юм. Декабриин 29-дэ Ленинград болон Вашингтон штадай Сиэтл хотонуудай олониитын түлөөлэгшэдэй хоорондо болоhон телевизионно уулзалга нютагай томо ехэ компанинуудай нэгэнэй каналаар январиин 1-нэй үдэшэ харуулагдаhан байгаа.

Совет болон американ хүнүүдэй хөөрэлдөөнүүдые олон зуугаад мянган телевизор харагшад ехэ анхаралтайгаар, hонирхолтойгоор адагланаба. Наhанай, социальна байдалай, үзэл бодолой талаар илгаатай байгаашье hаа, дэлхэйн хоёр хубида манай үеын хүнүүдэй ямараар ажаhуудагые ойлгохо гэhэн нийтэ хүсэл эрмэлзэлтэй байhанаа мэдүүлбэ. Хоёр хахад часай турша соо замбуулиинай «хүүргээр» хоёр ороной 400 шахуу түлөөлэгшэдэй хоорондоо холбоо тогтоолго үргэн олон асуудалнуудаар hанамжануудаа халан абалсаба.

ЕХЭ ХҮЙТЭН БОЛОНО

ДЕЛИ. Индиин Джамму ба Кашмир штадта ехэ саhанай орohонhоо, үбэлэй хура бороohоо, удаан саг соо температурын нульhаа доошоо бууhанhаа уламжалан, 40 гаран хүн үхэhэн, хэдэн зуугаад хүн больницада орohон байгаа.

«Стейтсмэн» газетын hанамжын ёhоор, 20 гаран жэлэй хугасаа соо Индиин хойто районуудта нимэ хүйтэн болоогүй юм. Хүр саhан, харгы замуудай мүльhэтэлгэ, эрид хүйтэрэлгэ штадта транспортна холбооо хүшэр хүндэ байдалда оруулhан, зарим ушарта таhалдуулагдаhан байха юм. Штадай үбэлэй ниислэл — Джамму хотоhоо абтаhан мэдээсэлнүүдэй ёhоор, засагаархид хохидогшдто туhаламжа үзүүлхын тула дары хэмжээнүүдые абана, городой үйлсэнүүдые, автомобильна харгынуудые сэбэрлэхэ, аюулгүй хүдэлөө хангаха тусхай отрядууд байгуулагдана.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

ПАРТИИН СЪЕЗДДЭ ЗОРЮУЛБА

Хэжэнгын районой пионерүүдэй байшангай дэргэдэ байгуулагдаһан хүүгэдэй жэшээтэ театрай коллектив Ц. Шагжинай «Тангариг» гэһэн зүжэгые табижа, нютагаархидайнгаа үзэмжэдэ дурадхаһан байна. Партиин XXVII съездэдэ тус коллективэй зорюулһан энэ зүжэгые режиссер С. С. Цыренова найруулан табяа.

Хэжэнгын Х. Намсараевай нэрэмжэтэ дунда һургуулиин һурагшад Дэрсэгма Шойжитова, Володя Ширапов, Эрдэни Дамбаев, тиихэдэ пионернүүдэй байшангай методистнууд Цырегма Шагдурова, Сэсэгма Шойдокова гэгшэд зүжэгэй гол рольнуудые гүйсэдхэһэн байна.

В. БАДАРАЕВА.

Хэжэнгэ.

«ЧАА-ЧЫЛ БИЛЕ!»— ШЭНЭ ЖЭЛЭЭР!

Улаан-Үдын институдуудта болон Ивалгын хүдөө ажахын техникумдэ манай хаяа хүршэ Тувын АССР-һээ хамта дээрээ 130 хүбүүд, басагад һурана. Тэдэнэй дунда шэлэһэн мэргэжэлээ эрхимээр шудалагшад, ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадагшад олон юм. Жэшээлбэл, Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнэр Вячеслав Хунан-Дара, Чечена Куулар, Юрий Тыт-оол, Зүүн Сибириин соёлой институдай студентка Майя Маадыр гэгшэдые нүхэдыньшье, багшанаршье абаһаар магтадаг

Нютагһаа холошье һаа, мүноо түрэл болошоһон Улаан-Үдэ хотын нэгэ клубта һаяхан бултадаа сугларжа, Шэнэ жэлэй угтамжын үдэшые үнгэргэбэ.

Гоёор шэмэглэгдэһэн ёлкын дэргэдэ элдэб үнгын костюмууд, багуудые үмдэһэн, мүн һайндэрэйхеэр хубсалһан залуушуул Жабар-Үбгэнииие (хүдөө ажахын институдай студент Чалзырай Дадар-оол), Саһан Хүүхэнииие (соёлой институдай студентка Нелли Дирчинчап) шоггтой хүхюутэйгээр угтаба. Тиигээдшье залуушуулай хатар наадан, элдэб янзын шог мүрысөөн — юрэдоол, энэ үдэшын программа ехэл һонирхомоор, баясамаар байгаа.

Б. ГАДЬЯНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Жабар-Үбгэн дахуулнуудтаяа. 2. «Чаа-чыл биле!»—«Шэнэ жэлээр!».

Авторай фото.

ХҮМҮҮЖҮҮЛХЫ ҮҮРГЫЕНЬ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Түүхын ба соёлой памятнигуудые хамгаалха бүлгэмэй Буряадай республиканска эмхиин соведэй президиумэй заседани боложо, хэдэ хэдэн асуудалнууд зүбшэгдэбэ.

Тус бүлгэмэй Октябрьска районой отделениин президиумэй хүдэлмэри тухай тэрэнэй түрүүлэгшэ, Октябрьска райгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо В. П. Краснобаевагай, харюусалгата секретарь Т. А. Ефремовагай тоосоон шагнагдаһан байна.

Энэ райондо памятнигуудые сахин хамгаалха ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ хэрэглэхэ талаар зарим тэды ажал ябуулагдадаг байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда совет арадай туйлаһан Илалтын 40 жэлэй ойдо бэлэдхэл болон үнгэргэлгэдэ, музейнүүд болон памятнигуудай Бүхэроссин харалгада бүлгэмэй гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадаа. Нёдондо жэлдэ 82 лекци болон элидхэлнүүд уншагдаа, 126 экскурси, тематическа 26 үдэшэ, 24 выставкэ үнгэргэгдөө. Долоон предприяти, эмхи зургаан болон һургуулида музейнүүд хүдэлдэг. «Бурятмебель» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй, медицинскэ училищиин музейнүүд үзэл сурталай-хүмүүжүүлгын үргэн ехэ, аша үрэтэй хүдэлмэри олоной дунда ябуулдаг байха юм.

Эхин эмхинүүдэй үүргэ дээшэлээ. Мүнөө үедэ район дотор 53 эхин эмхидэ нэгэдэһэн 15 мянга гаран гэшүүд тоологдоно. Мүнгэ зөөриин оршын талаар жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй.

Гэбэшье районно отделениин хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үзэгдэһөөр гэжэ президиум тэмдэглэбэ. Бүлгэмэй зэргэдэ шэнэ гэшүүдые, илангаяа промышленна болон барилгын эмхинүүдтэ. Һуралсалай зургаануудта абаха талаар хэмжээ ябуулганууд гүйсэд бэелүүлэгдэнэгүй. Шефскэ хүдэлмэри һанаһанда хүрэнэгүй. Методическа секцинүүд саг үргэлжэ хүдэлнэгүй. Зарим памятнигууд харууһагүй, саһа хүүртэ дарагдашаһан байха юм. Зундаа тэдэнэй дэргэдэ сэсэг, ногоо, модо һуулгаха ажал хэгдэнэгүй. Районойнгоо памятнигууд тухай тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэри залуушуулай дунда һулаар ябуулагдана. Бүхыдөө район дотор сэрэгэй патриотическа хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хангалтагүй гэжэ президиумэй гэшүүд онсолон тэмдэглэбэ. Мяхаконсервын комбинадай поселогтохи дунда һургуулида Советскэ Союзай Герой П. Харитоновой музей байгуулха гэһэн дурадхал һайшаагдаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ түрүүшын герой болоһон летчик П. Харитонов дайнай урда тээ энэ һургуулида багшалһан, эндэһээ дайнда мордоһон намтартай.

Эдэ бүхы дутуу дундануудые усадхаха, хэлэгдэһэн һанамжа дурадхалнуудые бэелүүлхэ хэмжээнүүдые хараалһан, эмхидхэлэй хүдэлмэри эдэбхижүүлхэ тушаа тогтоол зүбшэгдэһэн асуудалаар баталан абтаба.

Президиумэй заседани дээрэ тус бүлгэмэй онсо габьяатай эдэбхитэдые шагнаха тухай. Баргажанда аха дүү Вильгельм, Карл Кюхельбекернүүдэй памятник бюстнүүдые табиха тухай, Хяагтада 1919—1920 онуудта 1.600 полит-комиссарнуудые хюдаһан газарта шэнэ памятник табиха тухай асуудалнууд зүбшэгдэһэн байна.

Буряад ороной түүхэ шэнжэлхэ талаар тус бүлгэмэй эдэбхитэд эрдэмэй кандидадууд А. В. Тиваненко болон Э. В. Деминэй эрхилжэ байһан хүдэлмэри һайшаагдаад, саашадань үргэлжэлүүлхэ хэмжээнүүд хараалагдаа.

Президиумэй заседани дээрэ мүн бусадшье асуудалнууд зүбшэгдэһэн байна.

П. ЛОПОЕВ.

Петропавловкын соёлой-спортивна комплексын дэргэдэ амаралтын үдэрэй клуб нёдондо ноябрь һарада эмхидхэгдээ һэн. Тус клубые нээхын урда тээ соёлой ордонгой коллектив бэлэдхэлэй ехэхэн хэмжээнэй хүдэлмэри ябуулһан байна. Тиигэжэ мүнөө багашуулайшье, ехэшүүлэйшье өөр өөрын дураар ябаха элдэб һонин клубууд эндэ амжалтатайгаар хүдэлжэ эхилэнхэй. Үглөөнэй арбан часһаа эхилжэ, үдэшын 10 саг хүрэтэр баскетболоор,

АМАРАЛТЫН ҮДЭРЭЙ КЛУБУУД

даамаар мүрысөөнүүд үнгэргэгдэнэ, мультипликационно болон уран һайханай фильмүүд харуулагдана.

Хүгжэмэй түргэн аялга доро гимнастика хэхэ дуратайшуул «Ритм» гэһэн клубта, гэрэй эзэн эхэнэрэй дүршэл шадабарида һурахаяа эрмэлзэгшэд «Хозяюшка» гэжэ клубта, фото болон кино буулгаха хабатан «Символ». бусад клубуудта ябажа, сулөөтэй сагаа аятай зохидоор, бэедээ, өөрынгөө оюун бодолой хүгжэлтэдэ аша туһатайгаар үнгэргэнэ.

Амаралтын үдэрэй клубай үдэшын программашье олоной эрилтые хараада абажа зохёогдонхой. Залуушуулда дискотекэ, уласхоорондын байдалаар һонирхогшодто лекци болон хөөрэлдөөнүүд дурадхагдана. «Знание» бүлгэмэй гэшүүн В. Д. Бубеев, Петропавловкын сельсоведэй түрүүлэгшэ В. Г. Селецкий гэгшэд уласхоорондын асуудалнуудаар лекцинүүдые уншаһан байна. Уран шүлэгтэ дуратайшуулай клубта ерэгшэд С. Есенинэй, К. Ваншенкинэй зохёохы ажал тухай хөөрэлдэһэн, тэдэнэй шүлэгүүдые уншаһан байха юм. Тэрэшэлэн Соёлой ордонгой библиотекэ болон залнууд соо янза бүриин выставкэнүүд эмхидхэгдэнэ.

Районой Соёлой ордонгой, сельсоведэй, һургуулиин дирекциин ба ВЛКСМ-эй комитедэй эдэбхитэй аша туһаар амаралтын үдэрэй клубууд урагшатайгаар хүдэлжэ эхилбэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ Соёлой ордонгой директор Н. А. Хайдукова, уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ А. С. Молонова гэгшэдэй гарһаһан үүсхэлые мүн лэ онсолон тэмдэглэмээр.

О. ДУНАЕВА.

Зэдын район.

МОНГОЛ ОРОНДО АЙЛШАЛБА

Монголой Арадай Республикын гүрэнэй Д. Нацагдоржын нэрэмжэтэ драмын театрай уряалгаар аха дүү ороной сценэ дээрэ наадахаар уригдаһан Буряадай АССР-эй арадай артистка Марта Зориктуева, артист Жан Балданов гэгшэд шэнэ жэлэй урдахануур нютагаа бусажа ерэбэ.

— Манай театрай коллектив МНР-эй театрнуудтай аха дүүгэй холбоо барисаа байгуулһаар үнинэй юм. Монгол драматургнуудай пьесэнүүдые нэгэнтэ бэшэ сценэ дээрэ табиһан байхабди. Бидэ мүнөө Д. Нацагдоржын нэрэмжэтэ театрта Д. Мягмарай пьесээр табигдаһан «Найрай хүндын ууса» гэжэ зүжэгтэ наадаад ерээбди.— гэжэ артист Ж. Балданов манай корреспондентдэ хөөрэбэ.

«ҮЕТЭН»

Уланхаанай совхоздо залуу гэр бүлын «Үетэн» гэһэн клуб һаяхан эмхидхэгдэбэ. Совхозой комсомолой комитедэй болон соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэл бодото дээрээ тиигэжэ бэелүүлэгдэбэ гэшэ.

Шэнэ клубые нээлгын баярта залуу 9 бүлэ суглараһан байна. Һургуулиин наһа гүйсээгүйшүүлэй бэеын ариг сэбэрые сахиха дүримүүд тухай медсестра А. В. Ачитуева, эхэ хүнэй хүнгэлэлтэнүүд тушаа сельсоведэй секретарь В. Б. Жамьянова суглараһшадта хөөрэжэ үгөө. Удаань буряад арадай зааншалта эдеэ хоолоор билтарһан архиин ямаршье зүйлгүй хүндэдэ залуушуул уригдаһан байгаа.

Һүүлээрнь дуу дуулаха дуратайшуулай конкурс, викторинэ, аттракционууд болон һонирхолтой янза бүриин наадануд эндэ эмхидхэгдээ. Дуушадай конкурсдо Ринчиновтэнэй, Зандановтанай бүлэнүүд илажа гараба. «Эгээл сэсэн янзын харюутай түлөө» гэһэн шанда Шагжинтанай бүлэ хүртэһэн байна.

В. БАТОРОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ЗАЛУУШУУЛАЙ КАФЕ

Залуушуулай уулзажа байха газар нээхэ тухай райпотребсоюзай комсомолшуудай үүсхэлые ВЛКСМ-эй райком һайшаан дэмжэжэ, районой түб һууринай «Колос» гэжэ столовын дэргэдэ тиимэ кафе нёдондо эмхидхэгдээ һэн. Тиигэжэ Мухар-Шэбэр һууринай залуушуулай сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэ шэнэ нэгэ арга боломжо олгогдоһон байна юм.

Шэнэ жэлэй урдахана залуушуулай кафедэ ээлжээтэ уулзалга үнгэргэгдэбэ. «Поезд шуумайна, залуушуулай поезд» гэжэ нэрлэгдэһэн ээлжээтэ уулзалгые РОМЦ-ын методист В. Викулина хүтэлбэрилөө. Энэ удаа Мухар-Шэбэр һууринай залуу хүбүүд, басагад дэлхэйн арадуудай залуушуул тухай һонирхолтой хөөрөө шагнажа, хани барисаан тухай дуунуудые хангюурдаһан, хүхюун зугаатай оньһон хошоо үгэнүүдые хэлэжэ, хоорондоо мүрысэһэн байна.

Л. ТУМУРОВА.

Мухар-Шэбэрэй район.

ХАНГАЛГА ҺАЙЖАРНА

Шэнэ жэлэй урдахана Ташалан һууринда номой магазин нээгдэһэн байна. Тиимэ томо бэшэшье һаа, уран зохидоор шэмэглэгдэн гоёогдоһон шэнэ магазин нютагай уншагшадта һайшаагдаа. Эндэ канцелярска элдэб эд хэрэгсэлнүүд, ниитын-политическэ болон уран зохёолой номууд урда урданайхиһаа олоор дэлгээгдээ бшуу. Худалдаа наймаанай талаар хүдөөгэй ажалшадай хангалтые гүйсэд һайжаруулһан Ташаланай худалдаа наймаанай кустын директор Е. Д. Банзаровагай оролдолгые, түрэл колхозойнгоо правлениин хандуулһан анхаралые ажалшад һайшааба.

1985 ондо Ташаланда эд бараанай, ажахын эд хэрэгсэлнүүдэй магазинууд нээгдэһэн байна. Тэдэнэр худалдаа наймаанай мүнөөнэй эд хэрэгсэлнүүдээр хангагданхай. Эдэ магазинуудай нээгдэһээр хүн зониие хангалга һайжараа.

Л. ВИЛЬМОВА.

Загарайн район.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Январиин 5-һаа 12хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — Баримтата фильм. 10.25 — «Спортлотогой» 1-дэхи тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.35 — «Аяншалагшадай клуб». 13.35 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — Мультфильм. 15.25— Балет тухай. 16.45 — Баримтата фильм. 17.15 — «Как пробуждаются принцессы» —уран һайханай фильм (ЧССР). 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — Мультфильм. 19.55— «Зло под солнцем» — уран һайханай фильм. (Англи). 22.00 — «Время». 22.35 — Ираклий Андронников хөөрэхэ. 23.40— Баскетболоор СССР-эй чемпионат. Эрэшүүл. ЦСКА — «Строитель» (Киев). 00.10 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада сорсогты!» 9.15 — Киножурнал. 9.25 — «Летит журавлик» — үхибүүдтэ уран һайханай фильм. 10.30 — «Арадай аялга дуунууд». 10.45 — Совет Украинын уран зурагай искусствын выставкэ. 11.05— Уласхоорондын конкурснуудай лауреадуудай концерт. 12.00 — Нижнегородскиин уран бэлигтэн. 12.25 — Соносхол. 12.30 — «Гостья из будущего». 5-дахи сери. 13.35 — Баскетболоор СССР-эй чемпионат. Эрэшүүл. (Москва) — «Стро… ев). 14.15 — «Ор… 14.45 — СССР-эй … тист А. Грибов. Мультфильм. 16.05 … силь. «Кондуит и … ния». 17.00—Баримт… 17.30 — «Эб най… залуушуул» гэһэн … гаар һара бүри … саргалта. 19.00 — … хүгжэмэй дээжэһээ … «Мэдээжэ аад, … юумэн». 21.00 — … нойрсогты, багашуу… Спортивна дамжуул… «Время». 22.35 — … Святого Йоргена» … меди. (1930 он).

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50—«Долоон хоногой спорт». 10.20 — Мультфильмнүүд. 10.50 — Эхэнэрнүүдэй дуунай «Росинка» ансамбль дуулаха. 11.15 — Баримтата фильм. 11.35 — «Я подожду тебя, Тяпа» — фильм концерт. 12.20 — Шэнэ һонин. (12.25 хүрэтэр). 15.15— Шэнэ һонин. 15.35 — Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 16.15 — «Кукланууд наадана, хатарна». 16.40 — «Хэшээлнүүдэй һүүлээр». 17.30 — «Кларнет зэдэлнэ». 17.50— «Джура—охотник из Мин-Архара» — 6 серитэй уран һайханай фильм. 1-дэхи сери.

Улаан-Үдэ. 19.00 — Экономикын талаар шэнжэлэл. 19.20 — «Байгал» —мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.05— «Операция «Огненный шар», «Смертельная западня»—уран һайханай фильмүүд (ГДР). 22.00 — «Время». 22.35 — Л. Леонковаллын «Паяцы» оперо. 23.50 — «Долоон хоногой спорт». 00.20 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Баримтата фильм. 9.45 — «Праздник святого Йоргена» — уран һайханай фильм. 11.05 — «Шадамар гарнууд». 11.35 — Грузиин ССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестр наадаха. 12.00 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 12.30 — «Долгая память» — үхибүүдтэ фильм. 1-дэхи сери. 13.35 — «Ород хэлэн». 14.05 — Мультфильмнүүд. 14.25 — Спортивна жэлэй дүнгүүд. 15.20 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 16.20 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.00 — РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличник Н. К. Крупскаягай нэрэмжэтэ шангай лауреат багша методист С. П. Федотоватай уулзалга. 18.30—Буряа… эй Гостелерадиогой … инструментнүүдэй … концерт.

Москва. 19.00 — … эрдэм-техникын хү… жэлтэ». 19.30 — … фильм.

Улаан-Үдэ. 19.45 … гойдохи Ленинград… пект» — телеочерк … Буряадай республик… олзоборилгые хүгж… 20.45 — Соносхолну…

Москва. 21.00 — … нойрсогты, багашуу… «Элүүр энхэ байл… программын почто … «Время». 22.35 — … — уран һайханай …

ВТОРНИК, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Баримтата фильм. 9.55 — Р. Леонковаллын «Паяцы» оперо. 11.20 — «Операция «Огненный шар» — уран һайханай фильм. 12.05 — Шэнэ һонин. (12.10 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35— Баримтата фильмүүд. 16.10 — Фильм концерт. 16.35 — «Эрдэм ухаан—хүсэн».

Улаан-Үдэ. 17.10 —«Саяан» программа.

Москва. 17.50 — «Джура— охотник из Мин Архара». 2-дохи сери.

Улаан-Үдэ. 19.00 — Шэнэ һонин (буряадаар). 19.15 — Бүхэсоюзна сатирическэ «Фитиль» киножурнал. 19.25 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00— Мультфильм 20.10 — КПСС-эй XXVII съездые угтуулан, Литвагай ССР-эй телевидениин программа. 22.00 — «Время». 22.35 — Хоккейгээр нүхэд ёһоной уласхоорондын уулзалга. «Бостон Брюинз» (США) — «Динамо» (Мос…). 23.10 — Фигурна һолжоролгоор СССР-эй чемпионат. 23.55 — Баримтата фильм. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Баримтата фильм. 9.35 — «Земляки» — уран һайханай фильм. 11.00— «Будильник». 11.30 — Волейболоор СССР-эй чемпионат. Эрэшүүл. «Автомобилист» (Ленинград) — ЦСКА. 12.00 — Мультфильм. 12.20 — «Шатарай һургуули». 12.50 — «Долгая память» 2 дохи сери. 12.55 — Француз хэлэн. 14.25 — «Ижорский эпос» —фильм-концерт. 15.00 — Ростовой телестудиин программа. 15.50 — Санаар урилдалгаар дэлхэйн кубок. 16.20 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 16.25 — Мультфильмнүүд.

Москва. 17.10 — Кампучиин Арадай Республикын национальна һайндэртэ.

Улаан-Үдэ. 17.50 — Соносхолнууд. 18.00 — Киноочерк. 18.20 — «Хүгжэмтэ уулзалганууд». РСФСР-эй артистка Е. Гергес…

Москва. 19.00 … саад». 19.30 — Ара… концерт.

Улаан-Үдэ. 19.45 … ряд комплекс дээ… леочерк. 20.05 — … раха темэдэ хөөрэ… — Авиационно заво… Кириковэй бригада … рөөн.

Москва. 21.00 — … нойрсогты, багашуу… —«Танзиля» — ура… фильм. 21.15 — … нүхэд ёһоной улас… мүрысөөн. «Бост… (США) — «Динамо… 22.00 — «Время». … «Безымянная звез… сери.

СРЕДА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ан амитадай аймагта». 10.45 — «...16 хүрэтэр ба тэрэнһээ дээшэ наһатайшуулда». 11.30 — «Смертельная западня» — уран һайханай фильм. 12.25 — Шэнэ һонин (12.30 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Баримтата фильмүүд. 16.25 —«Бултанда зорюулагдаһан стадион». 16.55 — Тележурнал. 17.30 — А. Николаев. Трио. 17.50—«Джура — охотник из Мин-Архара». 3-дахи сери. 19.00 — «Алмалта, арьбалалта — пертийна хэрэг».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 20.35— «Ямар амжалтаар съездые угтанабибди». Политическэ шэнжэлэгшэ В. П. Бекетов дамжуулгые хүтэлхэ. 21.05 — «Пабло в опасности» —уран һайханай фильм. 22.00 —«Время». 22.35 — Фигурна һолжоролгоор СССР-эй чемпионат. Эхэнэрнүүд. 23.25 — Баримтата фильм. 23.45— «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 —Баримтата фильм. 9.35 — «Безымянная звезда». 1-дэхи сери. 10.40 —Ф. Листын фортепианна зохёолнууд. 11.00 — «Ородой искусство». 11.30 —«АБВГДейка». 12.00 — Шинии ленинскэ библиотекэ. 12.30 — Арадай аялга дуунууд. 12.45 — «Гэр бүлэ ба һургуули». 13.15—Немец хэлэн. 13.45 — «Чукокола». Латвиин ССР-эй Гүрэнэй эдир харагшын театрай фильм-зүжэг. 15.25 — «Струны моего дутара» — фильм-концерт. 15.50 — «Кино харагшадай анхаралда». 16.35 —Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.40 … жа Костриков» —… 19.00—«Когда поют … никидзе» — филь…

Москва. 19.30 — … ура!» — телеочерк.

Улаан-Үдэ. 19.45— … шэнжэлэл». 20.05 … та, агитаторнууд б… литинформаторнууд… «һурагшадай амар… хюун хаһа».

Москва. 21.00 — … нойрсогты, багашу… —Урданай ород … 22.00 — «Время». … зымянная звезда». 2…

ЧЕТВЕРГ, 9.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45—«Аяншалагшадай клуб». 10.45 — Мультфильм. 10.55— «Эб найрамдал ба залуушуул». 11.30 — «Пабло в опасности» — уран һайханай фильм. 12.50 — Шэнэ һонин. (12.25 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35—Баримтата фильмүүд. 16.25 — «Съезднүүдэй Кремлиин ордондо Шэнэ жэлэй ёлкын һайндэр». 17.00— «Энэ хангалтама эм домтосай» — телеочерк.

Улаан-Үдэ. 17.15 — Хориин районой ажахынууд тухай хөөрөөн.

Москва. 17.50 — «Джура»— охотник из Мин-Архара». 4-дэхи сери.

Улаан-Үдэ. 18.55 — «Байгал» мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.10 — Хоккейгээр нүхэд ёһоной уласхоорондын уулзалга. «Буффало-сейбрэ» (США) — «Динамо» (Москва). 20.35 — «Манай ажабайдалай программа». 21.00 — «В горах Кавказа»—уран һайханай фильм. 22.00—«Время». 22.35—Фигурна һолжоролгоор СССР-эй чемпионат. Эрэшүүл. 23.25—«Свидание с вальсом»—фильм-концерт. 00.15—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Баримтата фильм. 9.35 — «Безымянная звезда»— 2-дохи сери. 10.40 — «Манай саад». 11.10—Е. Шварц болон тэрэнэй онтохонууд. 12.10—Я. Сибечиус. Хүгжэм. 12.45—«Гуттаперчевый мальчик» — үхибүүдтэ фильм. 14.00—Испан хэлэн. 14.30—Баримтата фильм. 14.50 — «Подранки»—уран һайханай фильм. 16.15—Шэнэ һонин. 17.15 — Гусли зэдэлнэ. 17.30—Экологическ…

Улаан-Үдэ. 17.50— … 18.20 — «Фальшивы… телефильм.

Москва. 18.55 — … гэрүүлгын фильм.

Улаан-Үдэ. 19.10 — … нууд. 19.20 — Локо… погой хоорой 25 ж… Уласхоорондын шэн… ряадаар). 20.15 — М… нүүд.

Москва. 21.00 — … нойрсогты, багашуу… Хүгжэмтэ дамжуул… «Время». 22.35 — … нец»—уран һайхана…

ПЯТНИЦА, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Время». 9.45 —Концертын залда—һурагшад. 10.30—Баримтата фильм. 10.50 — Гүрэнэй Г. Верезкын нэрэмжэтэ академическэ украин габьяата хоорой концерт. 11.25 — «В горах Кавказа» — уран һайханай фильм. 12.25 — Шэнэ һонин (12.30 хүрэтэр). 15.15— Шэнэ һонин. 15.35 — Баримтата фильм. 15.45 — «Ород хэлэн». 16.15—«Москва шадарай хүдөө нютагуудай мүнөөдэр ба үглөөдэр». 16.45—«Джура —охотник из Мин-Архара». 5-дахи, 6-дахи сери.

Улаан-Үдэ. 19.00 — Шэнэ һонин (буряадаар). 19.10—Буряад хэлэнэй хэшээл. 19.25—«Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Духовой оркестр наадаха. 21.10 — Фигурна һолжоролгоор СССР-эй чемпионат. 21.35—Телефильмнүүдэй бүхэсоюзна XI фестивалиин шанда хүртэһэн «Колыбельная с куклой» фильм. (Эрхүү). 22.00—«Время». 22.35 — Фигурна һолжоролгоор СССР-эй чемпионат. 00.35—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Баримтата фильм. 9.35 — «Мексиканец» — уран һайханай фильм. 11.00 — Эдир геологуудай викторинын дүнгүүд тушаа. 11.30—Инструментальна ансамблиин концерт. 12.00 — Мультфильмнүүд. 12.20 —Фильм-концерт. 12.55 —«Одно прекрасное детство»—үхибүүдтэ фильм. 14.05 —Англи хэлэн. 14.35—Пермиин гүрэнэй хореографическа училищиин концерт. 15.40 — «Бултанда ба хүн бүхэндэ». 16.10 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.30 … далай руу аяншалга…

Москва. 19.00 — … шэ» — телеочерк. … далгын хорон тухай … гэрүүлгын фильмүү… Арадай дуунай ко…

Улаан-Үдэ. 19.45 … фильм. 20.05 — «Г… дэ һургуулинуудай … отличнигуудай сов… дани». 20.45—«Хүдө… лалнууд» (буряадаа…

Москва. 21.00 — … нойрсогты, багашуу… Совет композитор… хёолнуудһаа конце… «Время». 22.35 — … камень»—уран һайх…

СУББОТО, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Концерт. 10.05—«Гэр бүлэ ба һургуули». 10.35—«Элүүр энхэ байлга». 11.20—«Арадай инструментнүүд зэдэлнэ. 11.45 — «Совет Росси» гэжэ уран һайханай республиканска VII выставкэ». 12.20 — «Бултанда ба хүн бүхэндэ». 12.50 — «Дети солнца». 1-дэхи сери. 14.20 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 14.35—«Дети солнца» 2-дохи сери. 15.50—Мультфильм. 16.00—В. Маяковский. «Үе саг ба өөр тухайгаа». 16.20—«Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 17.20 — «Шамдаа дуу бэлэглэнэб». 17.55 — «Шиидхэхэ асуудалнууд, бэдэрэлгэнүүд, шиидхэбэринүүд». Политическэ шэнжэлэгшэ Л. А. Вознесенский дамжуулгые хүтэлхэ. 19.25—Саманта Смидэй дурасхаалда зорюулагдаһан дамжуулга. 20.25 — «Бриллиантовая рука»—кинокомеди. 22.00 — «Время». 22.35—«Лабиринт» — эстрадна дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Ритмическэ гимнастика. 9.45 — Спортивна дамжуулга. 10.15 — «Үглөөнэй почто»—хүгжэмтэ дамжуулга. 10.45 — «Объектив». 11.15—Футболоор эдиршүүлэй уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй ба Франциин суглуулагдамал командануд. 11.55 — «Газар дээрэ, огторгойдо, далай дээрэ». 12.25 — Узбегэй ССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 12.55 — Баримтата фильм. 13.15 — «Искусствын уран бэлигтэн». РСФСР-эй арадай артист О. Янковский. 14.35 — Эстрадна дамжуулга. 15.20—«И это все о нем». 1-дэхи сери. 17.35 — «Аяншалагшадай клуб».

Улаан-Үдэ. 18.35 … Шэбэрэй районой … шадай малай үбэлжэ… хабаадажа байһан … — «Буряад хэлэнэй … 19.25 — «Залуушу… НТП».

Москва. 20.15—«… ниие хэжэ шадахаа… «Амгалан нойрсо… шуул!». 21.15 — К. … «Старик в потерто… 22.00—«Время». 22… земля»—уран һайха… 00.05 — Волейболоо… чемпионат. Эрэшу… мо» (Московская … ЦСКА.

ВОСКРЕСЕНИ, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — «Сасуутан». 10.25 — «Спортлотогой» 2-дохи тираж». 10.35 — «Будильник». 11.05—«Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.05 — «Үглөөнэй почто»—хүгжэмтэ дамжуулга. 12.35 — «Ургамалай аймаг». 13.20 — Мультфильм. 13.35—«Хүгжэмтэ киоск». 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — Хүүгэдэй энеэдэ зугаанай «Ералаш» киножурнал. 15.15 —Телеочерк. 15.55—«Голубая чашка» — уран һайханай фильм. 16.55 — Уласхоорондын конкурснуудай лауреат С. Бунин фортепиано дээрэ наадаха. 17.50 — «Мультипликаци тухай онтохонууд». … хоорондын шэнжэл… Фильм-концерт. 20.… ралта фильмүүдэй … потая речка». 22.00 … 22.30 — «Такая бо… бовь». — фильм-ко… — Футболоор эдир… хоорондын мүрысө… болон США-гай су… командануд. 00.05… нин.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо» — ТАСС-ай материал. «Бригадын совет»—түрүү бэшэг. «КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ»— тобшо мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Поездые коммунист Малинников жолоодоно» — В. Юдинай статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «М. М. Сахьяновагай түрэһөөр 90 жэлэй ойдо». «Революцида амиһаяа зорюулһан хүн»— Б. Батуевай статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Ёлкын дэргэдэ болоһон һайндэр» — Н. Ефимовэй фото-мэдээсэл

Редакт…
Р. Б. ГАР…

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23. редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-96, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие—2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-00508. Заказ № 4. Индекс 04649